

Samhällsbyggnadsnämnden

Timothy Levin
Fysisk planerare
070-160 63 38
timothy.levin@alvkarleby.se

ANTAGANDEHANDLING

**Ändring av detaljplan för MEDORA 152:1 m.fl.
Industriområde för Skutskärs bruk**

PLANBESKRIVNING

Handlingar

- Plankarta med planbestämmelser samt grundkarta
- Planbeskrivning (denna handling)
- Fastighetsförteckning
- Undersökning av betydande miljöpåverkan
- Bilaga 1: Beskrivning över digitaliseringen av befintlig planinformation
- Bilaga 2. Digitaliserad plankarta

Planprocessen

Planarbetet bedöms kunna genomföras genom en planändring i befintlig detaljplan, *Industriområde för MEDORA 152:1 m.fl.* (antagen år 2000). Det innebär att arbetet endast kräver lämplighetsprövning av de ändringar som görs. Ändringarna bedöms:

- Inrymmas i syftet för gällande detaljplan
- Inte leda till betydande miljöpåverkan
- Inte ha betydande intresse för allmänheten
- Inte strida mot översiktsplanen

Planprocessen genomförs med standardförfarande, i enlighet med plan- och bygglagen (2010:900). Ändringen upprättas i enlighet med Boverkets föreskrifter om detaljplan (BFS 2020:5) och allmänna råd om redovisning av reglering i detaljplan (BFS 2020:6) samt Boverkets föreskrifter och allmänna råd om planbeskrivning (BFS 2020:8).

För att uppfylla kravet om tydlighet har kommunen bedömt att hela den gällande planen, inklusive genomförda ändringar, ska digitaliseras. Detta underlättar även eventuella ändringar av planen i framtiden. Redogörelse över digitaliseringen av den befintlig planinformation återfinns i **bilaga 1** och i **bilaga 2** återfinns den digitaliserade plankartan.

Innehåll

1 Detaljplanens syfte 1

1.1 Hela detaljplanen	1
1.2 Genomförandetid	2
1.3 Allmän plats	2
1.4 Kvartersmark	2
1.5 Vattenområde	2
1.6 Varför ändring av detaljplan valts	2
1.7 Ärendeinformation	2

2 Motiv till detaljplanens regleringar 3

2.1 Motiv till reglering	3
2.2 Digitalisering av plankartan	3

3 Genomförandefrågor..... 3

3.1 Fastighetsrättsliga frågor	3
3.1.1 FASTIGHETSBILDNING	3
3.1.2 RÄTTIGHETER	3
3.1.3 FASTIGHETSPLAN	3
3.2 Tekniska frågor	3
3.2.1 TEKNISKA ÅTGÄRDER	3
3.3 Ekonomiska frågor	4
3.3.1 PLANEKONOMISK BEDÖMNING	4
3.3.2 PLANAVGIFT	4
3.3.3 ERSÄTTNINGSANSPRÅK OCH INLÖSEN	4
3.4 Organisatoriska frågor	4
3.4.1 EXPLOATERINGSAVTAL	4
3.4.2 TIDPLAN	4

4 Planeringsunderlag 4

4.1 Kommunalplan 4

4.1.1 DETALJPLAN 4

4.1.2 GRUNDKARTA 4

4.1.3 ÖVERSIKTSPLAN 4

4.1.4 UNDERSÖKNING ENLIGT 6 KAP. 6 § MB (1998:808) 5

4.2 Utredningar 5

5 Planeringsförutsättningar 5

5.1 Kommunalplan 5

5.1.1 DETALJPLAN 5

5.1.2 PLANBESKED 7

5.1.3 ÖVERSIKTSPLAN 7

5.2 Rikspolisstyrelsen 7

5.2.1 YRKESFISKE 7

5.2.2 NATURVÅRD 7

5.2.3 FRILUFTSLIV 7

5.2.4 TRAFIKKOMMUNIKATION 7

5.2.5 RÖRLIGT FRILUFTSLIV 8

5.2.6 NATURA 2000 8

5.3 Miljökonsekvenser 8

5.4 Miljö 8

5.4.1 STRANDSKYDD 8

5.5 Hälsa och säkerhet 12

5.5.1 RISK FÖR ÖVERSVÄMNING 12

6 Konsekvenser 12

6.1 Landskapsbild 12

6.2 Trafikommunikation 13

6.2.1 SKUTSKÄRS FARLED 13

6.2.2 LUFTFART 13

6.3 Miljö 13

6.3.1 MILJÖBEDÖMNING 13

6.3.2 STRANDSKYDD 13

6.3.3	AVFALLSHANTERING	14
-------	------------------	----

7 BILAGOR 14

7.1	Bilaga 1	14
-----	----------	----

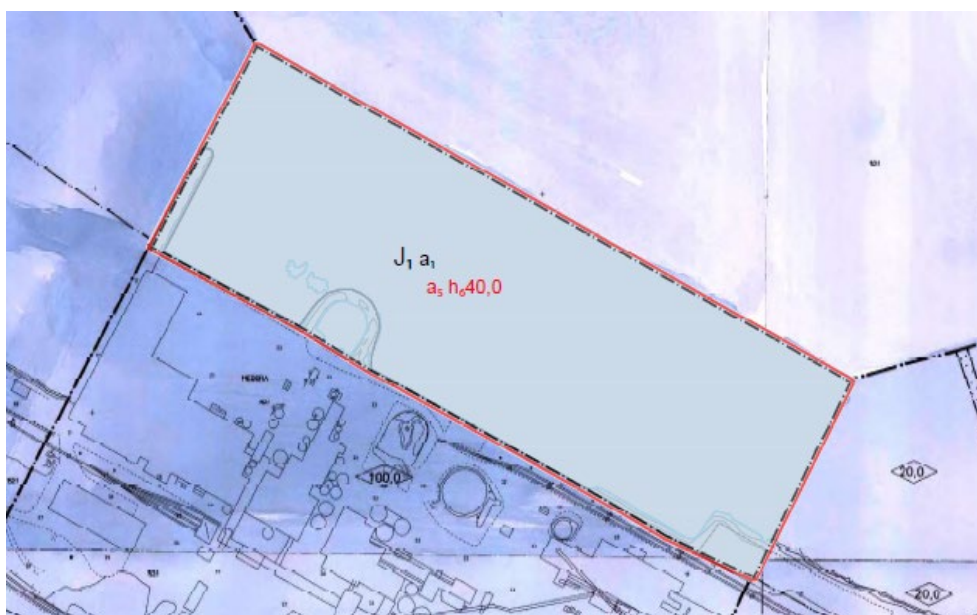
7.2	Bilaga 2	14
-----	----------	----

1 Detaljplanens syfte

Det huvudsakliga syftet med ändringen är att möjliggöra utbyggnad av befintlig verksamhet. För att möjliggöra expansionen krävs att dagens tillåtna byggnadshöjd om 20 meter ändras till att tillåta en högsta nockhöjd på 40 meter inom den del av detaljplanen som ändringen avser.

Idag omfattas området av strandskydd, eftersom ansökan om att upphäva strandskyddet vid gällande detaljplans antagande aldrig skickades in till Länsstyrelsen. Strandskyddet avses upphävas inom ändringsområdet.

1.1 Hela detaljplanen

Bestämmelse	Förklaring
	Gräns för ändring <i>ritad 3 m utanför användningsgräns</i>
h₆ 40,0	Högsta nockhöjd är angivet värde i meter
a₅	Strandskyddet är upphävt

1.2 Genomförandetid

Genomförandetiden är fem (5) år från den dag ändringen av detaljplanen får laga kraft.

Genomförandetiden gäller endast för de planbestämmelser som planändringen avser.

1.3 Allmän plats

Aktuell ändring omfattar ingen allmän plats.

1.4 Kvartersmark

Aktuell ändring omfattar industrimark för Tung industri [J₁].

1.5 Vattenområde

Planområdet som ändringen avser utgör vattenområde och kommer att fyllas ut i enlighet med gällande plan som medger Tung industri [J₁].

1.6 Varför ändring av detaljplan valts

Enligt gällande detaljplan finns möjlighet att fylla ut delar av hamnbassängen. Reglerad byggnadshöjd inom ytan begränsar dock i praktiken möjligheten för verksamhetsutövaren att nyttja området.

Aktuell ändring av detaljplan innebär att höjdbestämmelsen ändras från 20 till 40 meter. Ändringen bedöms inte kräva hela den lämplighetsprövning som en ny detaljplan innebär varför en ändring av detaljplan valts.

1.7 Ärendelinformation

Diarienummer: BOM-2023-94

Planbesked: Samhällsbyggnadsnämnden 2023-01-30 §19

Planarbetet påbörjades: 2023-01-30

2 Motiv till detaljplanens regleringar

2.1 Motiv till reglering

Inom ändringsområdet regleras en högsta **nockhöjd** på **40 meter**, genom bestämmelsen [h₆]. Mednockhöjd avses avståndet från den medelnivå som marken har invid byggnaden till yttertakets högsta del. Inom industriområdet finns ett flertal skorstenar och andra uppstickande tekniska funktioner på befintliga byggnader. För att underlätta kommande bygglovsprövning reglerasnockhöjd inom ändringsområdet i stället för byggnadshöjd.

Inom ändringsområdet regleras att strandskyddet är upphävt [as] för att säkerställa att utveckling kan ske enligt detaljplanen. Läs mer om strandskydd under avsnittet, *Planföresättningar - Miljö – Strandskydd*.

2.2 Digitalisering av plankartan

Läs mer om tolkningar som gjorts vid digitalisering av plankartan i bilaga 1, *Beskrivning över digitaliseringen av befintlig planinformation*. Den digitala versionen av plankartan kan ses i bilaga 2.

3 Genomförandefrågor

3.1 Fastighetsrättsliga frågor

3.1.1 FASTIGHETSBILDNING

Inga fastighetsrättsliga åtgärder är nödvändiga för att ändringen av aktuell detaljplan ska kunna genomföras.

3.1.2 RÄTTIGHETER

Inga rättigheter bedöms påverkas av aktuell ändring.

3.1.3 FASTIGHETSPLAN

Det finns ingen fastighetsplan för området som behöver upphävas för att ändringen ska kunna genomföras. Inga fastighetsindelingsbestämmelser bedöms behövas.

3.2 Tekniska frågor

3.2.1 TEKNISKA ÅTGÄRDER

Inom industriområdet pågår miljöfarlig verksamhet som tillståndsprövas enligt miljöbalken. Utfyllnad av ändringsområdet i enlighet med gällande detaljplan innebär vattenverksamhet vilket ska tillståndsprövas av mark- och miljödomstolen. Aktuell ändring av detaljplan innebär ingen förändring angående industriområdets markanvändning.

3.3 Ekonomiska frågor

3.3.1 PLANEKONOMISK BEDÖMNING

Exploatören ansvarar för och bekostar upprättande av aktuell ändring av detaljplan. Kostnader regleras mellan exploatören och kommunen i ett planavtal.

3.3.2 PLANAVGIFT

Planavgift ska inte tas ut i samband med bygglov.

3.3.3 ERSÄTTNINGSANSPRÅK OCH INLÖSEN

Ingen fastighet är föremål för inlösen.

3.4 Organisatoriska frågor

3.4.1 EXPLOATERINGSAVTAL

Kommunen avser inte teckna exploateringsavtal.

3.4.2 TIDPLAN

Planprocessen för aktuell ändring av detaljplan väntas pågå under 2023.

4 Planeringsunderlag

4.1 Kommunala

4.1.1 DETALJPLAN

Aktuellt planområde regleras idag i detaljplan för *MEDORA 152:1 m.fl Industriområde för Skutskärs bruk*, antagen år 2000.

Ett tillägg till gällande detaljplan har genomförts genom *Tillägg till detaljplan för Medora 152:1 m.fl., Industriområde för Skutskärs bruk (P08-4)* för att möjliggöra uppförande av upp till fem vindkraftverk i den nordligaste delen ut mot vattnet i Skutskärs bruks hamnområde. Tillägget fick laga kraft 2008.

Aktuellt ändringsområde berörs inte av vindkraftverken.

4.1.2 GRUNDKARTA

Grundkartan är upprättad av samhällsbyggnadsförvaltningen i Älvkarleby kommun genom utdrag ur och komplettering av kommunens primärkarta.

Koordinatsystem i plan: SWEREF99 1630

Höjdsystem: RH2000

4.1.3 ÖVERSIKTSPLAN

Gällande övertikspan är *Översiktsplan för Älvkarleby kommun år 2050*, antagen 2020-04-29.

4.1.4 UNDERSÖKNING ENLIGT 6 KAP. 6 § MB (1998:808)

Kommunen ska enligt 6 kap 5 § miljöbalken undersöka om genomförandet av planen, programmet eller ändringen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Enligt 6 kap 6 § miljöbalken ska undersökningen identifiera omständigheter som talar för eller emot en betydande miljöpåverkan. Samråd gällande undersökning om betydande miljöpåverkan ska hållas med länsstyrelsen enligt 6 kap. 6 § 2p och 10 § miljöbalken.

Kommunens bedömning är att genomförandet av ändringen inte är av den art och storleksordning som bedöms leda till betydande miljöpåverkan. En miljökonsekvensbeskrivning för ändringen, där konsekvenser identifieras, beskrivs och bedöms behöver därmed inte tas fram.

Undersökningen samråds med länsstyrelsen i samband med samrådet för planförslaget.

4.2 Utredningar

En volymstudie har tagits fram som underlag till aktuell ändring av detaljplan. Utdrag från volymstudien visas under avsnittet *Konsekvenser – landskapsbild*.

5 Planeringsförutsättningar

5.1 Kommunala

5.1.1 DETALJPLAN

Gällande detaljplan reglerar aktuellt ändringsområde för Tung industri [J1] till en högsta byggnadshöjd om **20,0 meter**. Detaljplanen medger därmed rätt till utfyllnad av hamnbassängen ca 200 meter norr om nuvarande kaj-/strandlinje. Markanvändningen tung industri avser Skutskärs bruks massafabrik. Stora områden runt fabriken används för lagring av ved, flis, tillfälliga upplag etc.

På grund av att ansökan om att upphäva strandskyddet vid den gällande detaljplanens antagande aldrig skickades in till Länsstyrelsen gäller strandskydd fortfarande inom det aktuella området.

Utdrag ur gällande detaljplan för MEDORA 152:1 m.fl. Industriområde för Skutskärs bruk, antagen år 2000. Ändringsområdet markeras i rött.

Inom ändringsområdet gäller ändrad lovplikt [**a₁**] som reglerar att bygglov inte krävs för att utföra följande åtgärder:

1. Uppföra byggnader eller göra tillbyggnader (byggnadsarea maximalt 200 m² BTA)
2. Färga om byggnader eller byta fasadbeklädnad eller taktäckningsmaterial samt för att göra andra ändringar av byggnader som avsevärt påverkar deras yttre utseende (byggnadsarea maximalt 200 m² BTA)
3. Sätta upp eller väsentligt ändra skyltar eller ljusanordningar
4. Anordna eller väsentligt ändra upplag och materialgårdar för icke brandfarliga eller miljöfarliga material och ämnen
5. Inrätta eller väsentligt ändra fasta cisterner eller andra fasta anläggningar och för varor som kan medföra brand eller olyckshändelser
6. Uppföra eller väsentligt ändra murar, plank eller staket
7. Anordna eller väsentligt ändra parkeringsplatser utomhus

Rivningslov krävs inte för att riva byggnader eller delar av byggnader.

Marklov krävs inte för att utföra de åtgärder som avses i PBL 9 kap 11-13 §§.

5.1.2 PLANBESKED

Samhällsbyggnadsnämnden i Älvkarleby kommun beslutade 2023-01-30 §19 att ändring av detaljplan för *MEDORA 152:1 m.fl Industriområde för Skutskärs bruk*, ska upprättas.

5.1.3 ÖVERSIKTSPLAN

Översiktsplanen pekar ut området för industri och föreslår utveckling av Skutskärs industriområde. Djuphamnen vid industriområdet, som har mycket goda anslutningar med både Ostkustbanan och riksväg 76, föreslås också utvecklas ytterligare.

Utvecklingen enligt aktuell ändring av detaljplanen bedöms förenligt med översiktsplanen.

5.2 Riksintressen

5.2.1 YRKESFISKE

Ändringsområdet berörs av riksintresse för yrkesfiske (*fångstområde Gävlebukten Lövstabukten Storfjärden*) enligt 3 kap 5 § miljöbalken. Områden som är av riksintresse för yrkesfisket ska skyddas mot åtgärder som försvårar näringens bedrivande.

Aktuell ändring ligger inom befintligt industriområde och innebär ingen ytterligare påverkan på riksintresset.

5.2.2 NATURVÅRD

Ändringsområdet angränsar till riksintresse för naturvård (*Billuddenområdet, Kalkområdet sydost om Gävle och Limön-Orarna*) enligt 3 kap 6 § miljöbalken.

Aktuell ändring ligger inom befintligt industriområde och innebär ingen ytterligare påverkan på riksintresset.

5.2.3 FRILUFTSLIV

Ändringsområdet angränsar till riksintresse för friluftsliv (*Nedre Dalälven och Billudden*) enligt 3 kap 6 § miljöbalken.

Aktuell ändring ligger inom befintligt industriområde och innebär ingen ytterligare påverkan på riksintresset.

5.2.4 TRAFIKKOMMUNIKATION

Ändringsområdet berörs av riksintresse för sjöfarten (*Skutskärs farled*) enligt 3 kap 8 § miljöbalken.

Industriområdet ansluts via riksväg 76 som är av riksintresse för kommunikationer (*anslutning till utpekad hamn av riksintresse*) enligt 3 kap 8 § miljöbalken.

Järnvägen i anslutning till industriområdet är av riksintresse för kommunikationer enligt 3 kap 8 § miljöbalken.

Aktuell ändring ligger inom befintligt industriområde och innebär ingen ytterligare påverkan på två av tre berörda riksintressen för trafikkommunikation. Skutskärs farled har ensmärken på land som kan komma att påverkas av ny bebyggelse.

5.2.5 RÖRLIGT FRILUFTSLIV

Ändringsområdet berörs av riksintresse för rörligt friluftsliv (*Nedre Dalälven*) enligt 4 kap miljöbalken.

Aktuell ändring ligger inom befintligt industriområde och innebär ingen ytterligare påverkan på riksintresset.

5.2.6 NATURA 2000

Ändringsområdet angränsar till Billuddenområdet som är ett utpekat Natura 2000-område enligt 4 kap miljöbalken.

Aktuell ändring ligger inom befintligt industriområde och bedöms inte innebära ytterligare påverkan på några värdefulla naturområden, arter eller naturtyper som betraktas som särskilt skyddsvärda.

5.3 Miljökvalitetsnormer

Miljökvalitetsnormer regleras i 5 kap miljöbalken. Det finns miljökvalitetsnormer (MKN) framtagna för luftkvalitet, vattenkvalitet och omgivningsbuller. Det handlar om de föroreningsnivåer eller störningsnivåer som människor kan utsättas för utan fara för olägenheter av betydelse eller som miljön eller naturen kan belastas av utan fara för påtagliga olägenheter. Vid planering och planläggning ska hänsyn tas till gällande miljökvalitetsnormer.

Inga miljökvalitetsnormer bedöms påverkas negativt till följd av aktuell ändring av detaljplanen.

5.4 Miljö

5.4.1 STRANDSKYDD

Allmänt om strandskydd

Strandskyddet syftar till att långsiktigt trygga allmänhetens tillgång till strandområden och bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet. Strandskyddet gäller generellt vid alla kuster, sjöar och vattendrag och omfattar land- och vattenområden 100 meter från strandlinjen vid normalt medelvattenstånd. Länsstyrelsen får i det enskilda fallet besluta att utvidga strandskyddsområdet till högst 300 meter från strandlinjen, om det behövs för att säkerställa något av strandskyddets syften.

Kommunerna har det primära ansvaret för att hantera frågor om strandskydd. Två förutsättningar ska vara uppfyllda för att upphävande ska kunna ges från någon av de åtgärder som är förbjudna i strandskyddsområde enligt 7 kap. 15 § miljöbalken:

1. Det ska finnas så kallade särskilda skäl enligt 7 kap. 18 c §/18 d § miljöbalken.
2. Syftet med strandskyddet påverkas inte, det vill säga djur- och växtlivet påverkas inte på ett oacceptabelt sätt och allmänhetens tillgång till strandområden försämras inte.

Som särskilda skäl vid prövningen av en fråga om upphävande av strandskyddet beaktas detta endast om aktuellt område avser mark som:

1. redan har tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften,
2. genom en väg, järnväg, bebyggelse, verksamhet eller annan exploatering är väl avskilt från området närmast strandlinjen,
3. behövs för en anläggning som för sin funktion måste ligga vid vattnet och behovet inte kan tillgodoses utanför området,
4. behövs för att utvidga en pågående verksamhet och utvidgningen inte kan genomföras utanför området,
5. behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området, eller
6. behöver tas i anspråk för att tillgodose ett annat mycket angeläget intresse.

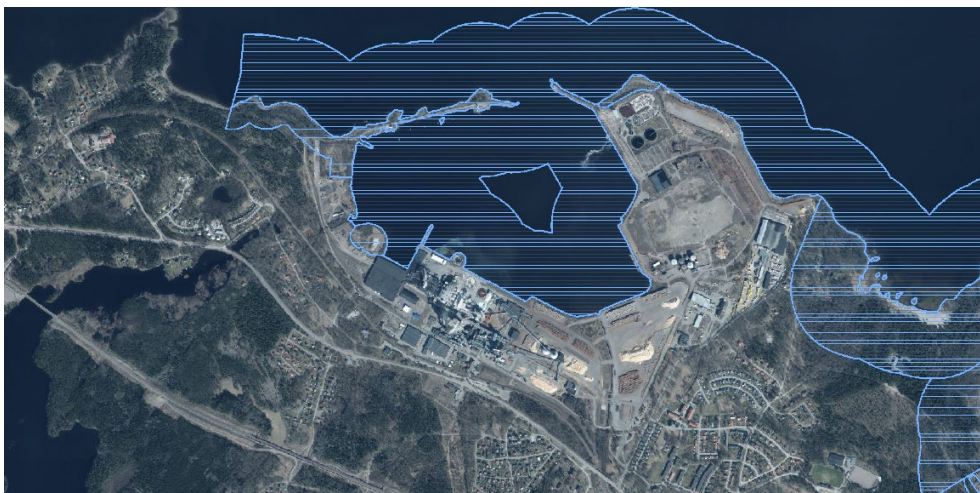
eller om:

7. en byggnad, anläggning, verksamhet eller åtgärd bidrar till utvecklingen av landsbygden. En översiktsplan ska ge vägledning vid bedömningen om en plats ligger inom ett område som är lämpligt för utvecklingen av landsbygden, så kallat "LIS-område".

Aktuellt strandskydd i området

I aktuellt område råder utökat strandskydd i vatten (300 meter) medan generellt strandskydd (100 meter) råder på land till följd av Länsstyrelsens beslut den 17 december 2014, dnr. 511-2624-14.

Strandskydd gäller enligt karta nedan. Blå skrafferad yta är där strandskydd gäller.

Utdrag från kommunkarta. Blå skrafferade ytor illustrerar strandskyddat område.

Upphävande av strandskydd

Gällande detaljplan medger rätt till utfyllnad av hamnbassängen ca 200 meter norr om nuvarande kaj-/strandlinje. Inom detta område gäller strandskydd. Enligt gällande detaljplan var avsikten att kommunen skulle ansöka om ett upphävande av strandskyddet i samband med att planförslaget ställdes ut. Någon ansökan genomfördes dock aldrig.

I samband med aktuell ändring av byggrättens höjd inom den berörda hamnbassängen hanteras därmed strandskyddets upphävande på nytt.

För ändringsområdet föreligger särskilda skäl att upphäva strandskyddet för att ta området i anspråk på det sätt som detaljplanen avser. Strandskyddet upphävs inom ändringsområdet genom [as]. Som särskilt skäl åberopas miljöbalken 7 kap 18 c § punkt 4:

Område behövs för att utvidga en pågående verksamhet och utvidgningen kan inte genomföras utanför området.

Industriverksamheten vid Skutskär behöver byggas ut. Utvecklingen ligger i linje med verksamhetens investeringsplaner för att bibehålla konkurrenskraft och förbättra hållbarhet och effektivitet i produktionen. Processerna i de nya fabriksbyggnaderna kräver tillgång till resurser som befintlig sodapanna ger och behöver därför placeras i direkt anslutning till denna. Att fylla ut hamnbassängen i enlighet med gällande detaljplan och placera de nya byggnaderna där ger de förutsättningar som krävs för produktionen. Det bedöms inte ekonomiskt eller praktiskt försvarbart att tillgodose behovet på annan plats då alla markområden i närheten av sodapannan redan används till annan processutrustning. Någon alternativ lokalisering bedöms därmed inte möjlig.

Industriområdet är omgärdat av stängsel eller en strandlinje som allmänheten inte får gå iland vid. Allmänheten har inte tillträde till området. Det berörda området bedöms sakna betydelse för att tillgodose strandskyddets syfte att långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområdet.

Hamnbassängen är idag ett område som under lång tid varit utsatt för stor yttre påverkan. Hamnområdet utgör en invallad del av Skutskärsfjärden, som är en del av Gävlebukten. Genom två stenpirar är hamnbassängen avskild från övriga delar av bukten, med en öppning för in- och utpassage med fartyg. Avloppsutsläpp från fabriken har historiskt skett i de inre delarna av hamnbassängen, vilket genom årens lopp orsakat upplagring av fibersediment. I mitten av 90-talet beslutades att hamnbassängen skulle saneras och att en ny farled, kaj och vedplan skulle byggas.

Under perioden 2000–2008 utfördes omfattande muddringsarbeten för att förse området med en ny farled samt för att anlägga en ny vedkaj. Under samma tidperiod sanerades kvicksilverförorenade fibersediment i hamnbassängen. Med muddringsmassorna från både sanering och muddring anlades nya landtytor i hamnbassängens södra och östra delar.

I de delar av hamnbassängen som ej är muddrade för farled är bottenpogografien varierande, med djup från ca en meter ner till farledens djup på ca nio meter. Bassängbotten består huvudsakligen av morän med inslag av lera-silt.

Hamnbassängen likväl Skutskärsfjärden i stort saknar generell ackumulationsbotten, d.v.s. botten där vattnet har ett försiktigt rörelsemönster och det sker en kontinuerlig deposition av finmaterial till en individ- och artrik mjukbottenfauna.

I tidigare utredningsunderlag som Stora Enso låtit ta fram vid ansökan om tillstånd för vattenverksamhet, framkommer att hamnområdets botten har karaktären av transportbotten, d.v.s. motsatsen till en ackumulationsbotten. En botten där inget av näringsvärde sedimenteras och lägger sig på botten varaktigt, utan transporteras i väg med hjälp av strömmar. Bidragande till detta kan vara de vattenmassor som verksamheten alstrar, i form av kyl- och renat processvatten cirkulerar i hamnbassängen, tillsammans med de relativt snabba havsnivåvariationer som förekommer naturligt i Skutskärsfjärden. Förutsättningarna för en individ- och artrik mjukbottenfauna finns således inte i hamnbassängen.

Naturvärdena inom det berörda området bedöms därför vara så kraftigt påverkade av beskrivna omständigheter att området saknar möjlighet att tillgodose strandskyddets syfte i att långsiktigt bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet.

5.5 Hälsa och säkerhet

5.5.1 RISK FÖR ÖVERSVÄMNING

Industriområdet består till största del av utfylld mark med en höjdskillnad över havet till cirka +3 meter närmast strandlinjen/kajkanten. Vid utfyllnad av hamnbassängen inom ändringsområdet ska hänsyn tas till översvämningsrisk för att skada på byggnader inte ska uppstå. Inga särskilda åtgärder bedöms nödvändiga för att säkerställa platsens lämplighet för det avsedda ändamålet.

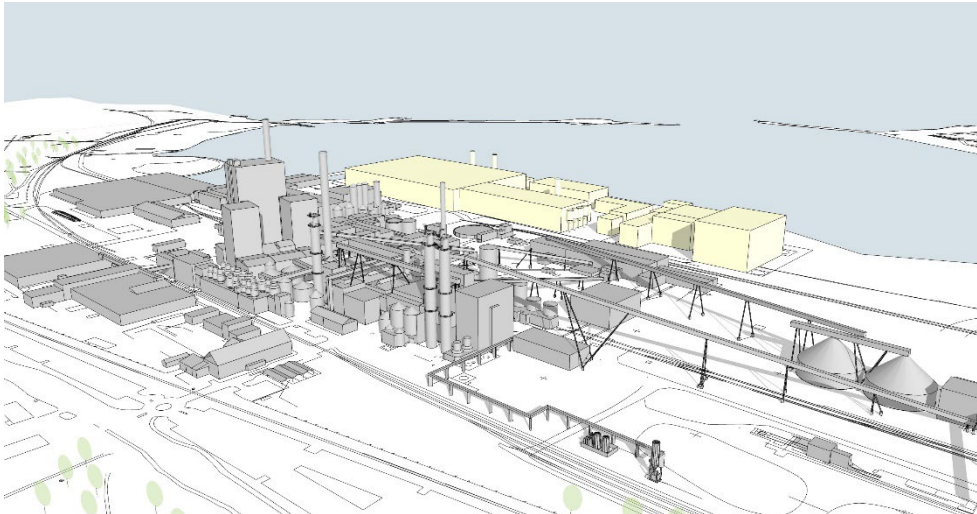
6 Konsekvenser

6.1 Landskapsbild

Landskapsbilden i Skutskär domineras av massafabriken. I det flacka landskapet vid Gävlebukten är fabriken ett kraftfullt landmärke som syns flera mil. Särskilt dominerande är fabriksbyggnaderna från järnvägen, från väg 76 och från bostäderna i Harnäs, Stenvreten och Medora samt från havet.

Aktuell ändring innebär att reglerad högsta höjd utökas från en högsta byggnadshöjd om 20 meter till en högsta nockhöjd om 40 meter. En volymstudie har tagits fram som underlag till aktuell ändring för att bedöma hur den högre byggnadshöjden påverkar landskapsbilden. I volymstudien har ett förslag till exploatering inom ändringsområdet illustrerats till en högsta nockhöjd om 40 meter. Exakt hur ytan kan komma att exploateras är i nuläget inte känt.

Det berörda området ligger omgärdat av industriområdet i alla riktningar utom från havet, där befintliga vindkraftverk i stället påverkar landskapsbilden. Mellan väg 76, järnvägen och de nämnda bostadsområdena medger gällande detaljplan byggrätter på upp till 100 meter och del av befintlig bebyggelse är uppförd till denna höjd. Att höjden inom ändringsområdet utökas från 20 till 40 meter bedöms därmed inte innebära någon betydande påverkan jämfört med dagsläget och landskapsbilden bedöms därmed inte påverkas.

Vy över industriområdet, befintlig bebyggelse i förgrunden (grått) och tillkommande exploatering med nockhöjd om 40 meter illustrerad inom ändringsområdet (gult). Bild: Sweco Architects

6.2 Trafikommunikation

6.2.1 SKUTSKÄRS FARLED

Skutskärs farled har ensmärken på land som kan komma att påverkas av föreslagna ny bebyggelse. Vid ny exploatering inom området ska det säkerställas att åtgärder såsom belysning, fast likväl temporär inte ska ha en negativ påverkan på sjöfarten. Varken under anläggningsfas eller vid slutgiltig byggnation. Vid åtgärder som bedöms kunna påverka riksintresset farled ska Sjöfartsverket rådfrågas samt att all förändring av fasta sjömärken på land sker efter sökt tillstånd hos Transportstyrelsen.

6.2.2 LUFTFART

Föremål med en höjd på 45 meter eller högre över markytan ska hindermarkeras enligt Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om markering av föremål som kan utgöra fara för luftfarten (TSFS 2010:155).

6.3 Miljö

6.3.1 MILJÖBEDÖMNING

Inget av miljömålen eller några miljökvalitetsnormer bedöms påverkas negativt av aktuell ändring. Ändringen av aktuell detaljplan bedöms inte innebära risk för betydande miljöpåverkan. Se även framtagna *Undersökning för betydande miljöpåverkan*.

6.3.2 STRANDSKYDD

Det generella strandskyddet gäller. Strandskyddet har två syften: att långsiktigt trygga allmänhetens tillgång till strandområden och att bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet. Inom strandskyddat område får inte åtgärder vidtas som strider mot strandskyddets syfte.

Strandskyddet upphävs för ändringsområdet. Bedömningen är att upphävandet saknar betydelse för att tillgodose strandskyddets syfte att trygga allemansrättslig tillgång till det berörda strandområdet och bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet. Strandskydd beskrivs mer i detalj i avsnittet, *Planförutsättningar - Miljö – Strandskydd*.

6.3.3 AVFALLSHANTERING

Avfallshantering och renhållningen ska vid ny exploatering följa gällande renhållningsordning för Älvkarleby kommun. Samt att exploatör ska samråda med Gästrike återvinnare i ett tidigt skede för att identifiera lämpliga angöringsplatser för avfall som uppfyller gällande krav på tillgänglighet, säkerhet och miljö.

7 BILAGOR

7.1 Bilaga 1

- Beskrivning över digitaliseringen av befintlig planinformation

7.2 Bilaga 2

- Digitaliserad version av plankartan

Samhällsbyggnadsnämnden
Bygg- och miljöavdelningen

Timothy Levin
Timothy.levin@alvkarleby.se
070 160 63 38

ANTAGANDEHANDLING

Ändring av detaljplan för MEDORA 152:1 m.fl. Industriområde för Skutskärs bruk

BILAGA 1: BESKRIVNING ÖVER DIGITALISERINGEN AV BEFINTLIG PLANINFORMATION

Den digitaliserade plankartan är enbart en tolkning av gällande plan. Det är därför alltid viktigt att informera den som ska använda informationen om att det endast är en tolkning och saknar juridisk status. Detta medför att originalplanen alltid ska beaktas vid beslut.

Då aktuell ändring endast omfattar ett mindre område inom gällande plan har detaljplaneinformationen digitaliserats i enlighet med detaljplanens ursprungliga bestämmelseformulering och bestämmelser har förts in enligt konceptet ”Användningen är angiven som [bestämmelseformulering i originalform]. Bestämmelsen har inte tolkats [då handlingen avser ändring av detaljplan].” Detta i enlighet med Boverkets planbestämmelsekatalog om digitalisering av planinformation. I några fall har det funnits behov av att tolka eller justera bestämmelseinformation för att möjliggöra digitalisering av planinformationen. Dessa fall redogörs för nedan:

ANVÄNDNING AV KVARTERSMARK

I detaljplan för Medora 152:1 m.fl., Industriområde för Skutskärs bruk (P00-44) görs följande justering till följd av digitaliseringen:

[J₂(T)] Tung industri. Dessförinnan järnväg, utgår och ersätts med **[J₂]** Tung industri. Ej processdel för tillverkning av kemisk massa.
Användningen är fortsatt angiven i kombination med **[y₁]**

ANVÄNDNING AV VATTENOMRÅDE

I Tillägg till detaljplan för Medora 152:1 m.fl., Industriområde för Skutskärs bruk (P08-4) som berör vindkraftverken görs följande tolkningar till följd av digitaliseringen:

[WE] Vindkraft, max 5 verk á 3,6 MW

Användningen är angiven i kombination med kvartersmark för Tung industri. Ej processdel för tillverkning av kemisk massa [J₂] och Hamnpir [V₁]. En kombination av vattenområde och kvartersmark i enlighet med ändringen bedöms inte möjlig att digitalisera. Användningen av vattenområdet regleras även med begränsningar genom egenskapsbestämmelser som inte heller bedöms möjliga att digitalisera.

Bestämmelsen WE har därför lagts in i detaljplanen som kvartersmark och delats upp i två bestämmelser. Bestämmelsen ges formuleringen [Vattenområde Vindkraft, max 5 verk á 3,6 MW i kombination med J₂] och [Vattenområde Vindkraft, max 5 verk á 3,6 MW i kombination med V₁] för respektive område.

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR KVARTERSMARK

Markens anordnande och vegetation

Bestämmelsen: [Till vindkraftverk ska finnas fri tillfartsväg för service, montering och demontering] ges beteckning [n₁] och bestämmelsen har förts in i sin originalform.

Bestämmelsen: [Vid vindkraftverk ska finnas fri yta om min 25 x 35 m för montering/demontering med kran] ges beteckning [n₂] och bestämmelsen har förts in i sin originalform.

Utformning

Bestämmelsen: [För vindkraftverk medges dock max navhöjd 110 m och max totalhöjd 150 m] ges beteckningen [h₅] och bestämmelsen har förts in i sin originalform.

Ändrad lovplikt

I detaljplan för Medora 152:1 m.fl., Industriområde för Skutskärs bruk (P00-44) görs följande tolkningar och/eller justeringar till följd av digitaliseringen:

Bestämmelsen [a₁]: Bygglov krävs inte för att utföra följande åtgärder:

1. Uppföra byggnader eller göra tillbyggnader (byggnadsarea maximalt 200 m² BTA)
2. Färga om byggnader eller byta fasadbeklädnad eller taktäckningsmaterial samt för att göra andra ändringar av byggnader som avsevärt påverkar deras yttre utseende (byggnadsarea maximalt 200 m² BTA)
3. Sätta upp eller väsentligt ändra skyltar eller ljusanordningar
4. Anordna eller väsentligt ändra upplag och materialgårdar för icke brandfarliga eller miljöfarliga material och ämnen
5. Inrätta eller väsentligt ändra fasta cisterner eller andra fasta anläggningar och för varor som kan medföra brand eller olyckshändelser
6. Uppföra eller väsentligt ändra murar, plank eller staket
7. Anordna eller väsentligt ändra parkeringsplatser utomhus

Bestämmelsen: [*Rivningslov krävs inte för att riva byggnader eller delar av byggnader*] ges beteckningen [a2] och bestämmelsen har förts in i sin originalform.

Bestämmelsen: [*Marklov krävs inte för att utföra de åtgärder som avses i PBL 9 kap 11-13 §§.*] ges beteckningen [a3] och bestämmelsen har förts in i sin original skrivning men med paragrafhänvisning till den nu gällande PBL, där bestämmelsen 8 kap 9 § ersatts med 9 kap 11-13 §§.

Bestämmelsen [a1] har därmed tolkats om till tre bestämmelser om ändrad lovplikt [a1], [a2] och [a3] för att möjliggöra digitalisering. Bestämmelsen återges i sin helhet genom de nya bestämmelserna och har endast uppdaterats med hänsyn till att möjliggöra digitalisering av detaljplanen. I samband med att bestämmelsen [a1] digitaliserats har även begreppet ”byggnadsarea” uteslutits från bestämmelsen i punkt 1 och punkt 2 i samråd med bygglovsavdelningen. Detta på grund av att det tolkats som en felskrivning då bestämmelsen även anger bruttoarea (BTA) vilken har tolkats som det giltiga värdet. Denna omtolkning föranleder i sin tur en förändring av den gällande bestämmelsen [a2] genom att bestämmelsen får en ny indexsiffra enligt nedan:

Bestämmelsen [a2]: *Bygglov krävs även för omfärgning av en- och tvåbostadshus inklusive tillhörande fristående uthus, garage och komplementbyggnader* ges ny beteckning, [a4] och bestämmelsen har förts in i sin originalform.

Samhällsbyggnadsnämnden
Bygg- och miljöavdelningen

Timothy Levin
Timothy.levin@alvkarleby.se
070 160 63 38

GRANSKNINGSUTLÅTANDE

Ändring av detaljplan för MEDORA 152:1 m.fl. Industriområde för Skutskärs bruk

PLANENS SYFTE

Syftet med ändring av gällande detaljplan är för att möjliggöra utbyggnad av befintlig verksamhet. För att möjliggöra expansionen krävs att dagens tillåten byggnadshöjd om 20 meter ändras till att tillåta en högsta nockhöjd på 40 meter inom den del av detaljplanen som ändringen avser.

Idag omfattas området av strandskydd, eftersom ansökan om att upphäva strandskyddet vid gällande detaljplans antagande aldrig skickades in till Länsstyrelsen. Strandskyddet avses upphävas inom ändringsområdet.

PLANFÖRFARANDE

Planprocessen genomförs med standardförfarande, i enlighet med plan- och bygglagen (2010:900). Ändringen upprättas i enlighet med Boverkets föreskrifter om detaljplan (BFS 2020:5) och allmänna råd om redovisning av reglering i detaljplan (BFS 2020:6) samt Boverkets föreskrifter och allmänna råd om planbeskrivning (BFS 2020:8).

PRESENTATION AV DETALJPLANEFÖRSLAGET

Planförslaget har varit föremål för samråd mellan 15 juni och 10 juli 2023 samt för granskning mellan 12 september och 10 oktober 2023. Underrättelse har skickats till sakägare och berörda. Planförslaget har under ovannämnda tider funnits att tillgå på kommunens webbplats.

INKOMNA YTTRANDE UTAN SYNPUNKTER PÅ FÖRSLAGET

- Förpackningsinsamlingen, FTI AB - BOM-2023-94-43
- Tekniska avdelningen - BOM-2023-94-44
- Miljö avdelningen - BOM-2023-94-45

- Svenska Kraftnät - BOM-2023-94-46
- Gästrike återvinnare - BOM-2023-94-47
- Lantmäteriet - BOM-2023-94-49
- Räddningstjänsten - BOM-2023-94-50
- Region Uppsala - BOM-2023-94-51
- Älvkarleby Vatten - BOM-2023-94-52
- Ellevio AB - BOM-2023-94-53
- Omsorgsnämnden - BOM-2023-94-54
- Trafikverket - BOM-2023-94-55
- Polisen - BOM-2023-94-56
- Länsstyrelsen - BOM-2023-94-58
- Försvarsmakten - BOM-2023-94-59

INKOMNA SYNPUNKTER OCH KOMMENTARER TILL DEM

Bygg och Miljöavdelningen, Älvkarleby kommun

Byggavdelningen vidhåller sin tidigare ståndpunkt vad avser tolkningen av den prickade marken i digitaliseringsarbetet. I granskningsförslaget har man i den digitaliserade kartan valt att ersätta samrådsförslagets ”marken får inte förses med byggnad” med ”marken får inte förses med bebyggelse”. Originalkartans benämning är ”marken får inte bebyggas”. Bebyggelse är inget begrepp som finns definierat i 1 kap plan- och bygglagen och det skapar därmed en oklarhet i vad som avses. Byggavdelningen anser därför fortfarande att den prickade marken bör förses med texten ”Marken får inte förses med byggnadsverk”, vilket bättre överensstämmer med originalkartans bestämmelser.

Byggavdelningen bedömer fortfarande även att användningen J2 (T) bör tolkas in under J1 enligt tidigare yttrande. Byggavdelningen anser att man bör göra bedömningen utifrån den faktiska lydelsen under J2 (T) bestämmelsen.

Byggavdelningen har i övrigt inga synpunkter mot förslaget.

Kommunens kommentar

Kommunen har sett över Bygg- och Miljöavdelningens yttranden och föranleder följande ändringar. Kommunen instämmer i att formuleringen ”marken får inte förses med byggnad” inte är en korrekt tolkning, då den ursprungliga bestämmelsen ”marken får inte bebyggas” är enligt Boverket inget som kan tolkas om vid digitalisering av detaljplanen. Bestämmelsen bör därför digitaliseras som den gällande detaljplan. Planbestämmelsen återgår därför till den ursprungliga formuleringen d.v.s. *Marken får inte bebyggas*. Tyvärr fördes en felaktig formulering in, men den korrigeras till avsedd formulering i antagandehandlingarna.

Gällande synpunkten om planbestämmelsen i den digitaliserade plankartan J₂ – tidigare J₂ (T) står kommunen fast vid att J₂ är mest lämpliga tolkningen. Detta då angränsande användningsområden i ursprunglig plankarta har användningssättet J₂ och hänger ihop med det större området J₂. Bedömningen är att J₂ (T) var kopplat till J₂ området även om bestämmelsen J₂ (T) inte uttryckligen anger "Ej processdel för tillverkning av kemisk massa". Att införa J₁ – Tung industri, för enbart järnvägsområdet blir verkningslöst då det i praktiken är ett för begränsat område samt belagt med prickmark, för att anlägga någon verksamhet vars användning skiljer sig från omgivande användningsområden, d.v.s. J₂ – "Tung industri. Ej processdel för tillverkning av kemisk massa". Synpunkten föranleder således fortsatt ingen ändring.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Yttrande

1 (2)

Datum
2023-09-26

Ärendebeteckning
402-6598-2023

Älvkarleby kommun kommun
bygg.miljo@alvkarleby.se

Granskning av förslag till ändring av detaljplan för MEDORA 152:1 m.fl., industriområde för Skutskär bruk, Älvkarleby kommun, Uppsala län

Kommunens ärendenummer: BOM-2023-94

Redogörelse för ärendet

Kommunen har översänt rubricerat detaljplaneförslag för granskning enligt 5 kap 18 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL. Detaljplanen utförs med standardförfarande.

Länsstyrelsens synpunkter i samrådsskedet framgår av yttrande med dnr 402-4522-2023-2 daterat den 5 juli 2023, och förtydligande av yttrandet med diarienummer 402-4522-2023-4, daterat den 21 augusti 2023.

Frågor som bevakas av Länsstyrelsen enligt 11 kap 10 § PBL

Länsstyrelsen har inga synpunkter utifrån de frågor som bevakas enligt 11 kap 10 § PBL.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av planhandläggare Johan Morhed med planhandläggare Ida Larsson som föredragande. I den slutliga handläggningen har också naturvårdshandläggare Gabriel Bernhardsson medverkat.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på
www.lansstyrelsen.se/uppsala/personuppgifter

Sändlista

Lantmäteriet, registrator@lm.se

Trafikverket, trafikverket@trafikverket.se

Naturvårdsverket, registrator@naturvardsverket.se

Luftfartsverket, lfv@lfv.se

Försvarsmakten, exp-hkv@mil.se

Älvkarleby kommun
samhallsbyggnad@alvkarleby.se

YTTRANDE I ÄRENDE LM2023/047350

DATUM: 2023-09-18
KOMMUN: ÄLVKARLEBY
SKEDE: GRANSKNING

ERT ÄRENDE: BOM2022-941
LÄN: UPPSALA LÄN

Ändring av detaljplan för Medora I 52:1 med flera Skutskär

Lantmäteriet har tagit del av planförslagets handlingar (daterade 2023-09-11) och har ingenting att erinra

För Lantmäteriet

Rickard Persson

Läs hur Lantmäteriet hanterar dina personuppgifter på vår webbplats
www.lantmateriet.se/personuppgifter, eller genom att kontakta kundcenter på 0771-63 63 63 eller
kundcenter@lm.se

2008-05-05

Dnr 2007-313-55

ANTAGANDEHANDLING

**Tillägg till detaljplan
ÄNDRING AV DEL AV
DETALJPLAN FÖR MEDORA 152:1 m fl
Industriområde för Skutskärs bruk
Skutskär, Älvkarleby kommun
Uppsala län**

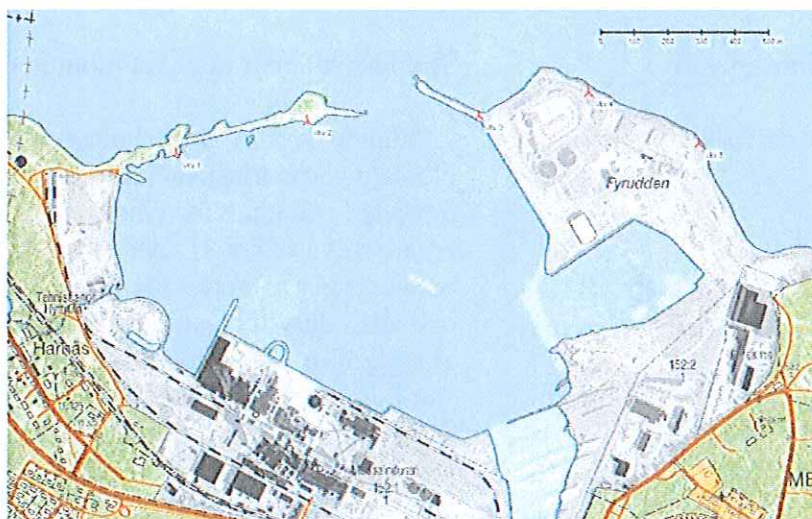
PLAN- OCH GENOMFÖRANDEBESKRIVNING

HANDLINGAR

- Plankarta med bestämmelser och grundkarta
- Plan- och genomförandebeskrivning (denna handling)
- Illustrationer (fotomontage med vindkraftverk i MKB)
- Behovsbedömning
- Miljökonsekvensbeskrivning (MKB)
- Fastighetsförteckning
- Samrådsredogörelse
- Utställningsutlåtande

PLANENS SYFTE OCH FÖRENLIGHET MED 3, 4 OCH 5 KAP. MILJÖBALKEN

Syftet är att ge möjlighet att uppföra upp till fem vindkraftverk i den nordligaste delen ut mot vattnet i Skutskärs bruks hamnområde.

Verken planeras ha en torn- eller navhöjd om max 110 m, rotordiameter om max 110 m, totalhöjd om max 150 m och effekt om 2-3,6 MW/st.

Inga förändringar som motverkar miljöbalkens syften planeras.

PLANDATA

Läge	Skutskärs bruk ligger i den nordligaste delen av Skutskär. Område aktuellt för vindkraft ligger i den nordligaste delen av bruksområdet - på och invid de pirar som omgärdar hamnen och vid Fyruddens kustlinje. Bruksområdet ligger nära den sydostligaste delen av Gävle kommun och Gävleborgs län. Det är också några bostäder i Gävle kommun som ligger närmast planerade vindkraftverk.
Areal	Planområdet omfattar c:a 8 ha (inkl c:a 2 ha vattenområde).
Markägoförhållanden	Markägare är Stora Enso Pulp AB.

TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN

Riksintressen	Etableringen bedöms vara fullt förenlig med de grundläggande bestämmelserna i 3Kap Miljöbalken. Planområdet ingår i riksintresset Nedre Dalälven enligt 4Kap Miljöbalkens särskilda hushållningsbestämmelser. Inom detta ska turismens och friluftslivets, främst det rörliga friluftslivets, intressen särskilt beaktas. Exploatering av planerad vindkraftpark bedöms vara fullt förenlig med detta riksintresse. Hamnen ingår även i område av riksintresse för yrkesfiske. Med etablering på land föreligger ingen risk för störning av fiske (som för övrigt är förbjuden inne i hamnbassängen). Etableringen är även förenlig med riksintresset säkra sjövägar.
Strandskydd	Strandskyddet är upphävt inom berört område.
Översiktliga planer mm	I gällande översiktsplan (antagen 1991-03-20) är berört område planlagt som industriområde. I plankartorna finns inga särskilda områden utpekade för vindkraftetablering. I planen anges emellertid att "kommunen ska i sin planering främja hushållning med energi och verka för en säker och tillräcklig energitillförsel och skall därvid ha en beredskap för användande av <u>alternativa energikällor</u> vid utbyggandet av samhället". Det anges vidare "att kommunens närhet till vatten och öppen kust ger naturliga förutsättningar för användande av vindkraftverk i de öppna partierna av kustlandskapet på land och i vattnet".
Detaljplaner mm	Gällande rubricerad detaljplan för Skutskärs bruk vann laga kraft 2000-10-16. Detaljplanen omfattar hela bruksområdet liksom vissa randområden. Av ändring berörda områden är planlagda som område för tung industri och för hamnpir.

I de handlingar som upprättades för samråd i planprocessen ingick etablering av vindkraftverk vid hamnpiren och på Fyrudden. I samrådet framkom inga invändningar mot en etablering. Det i samrådet för vindkraftverk utpekade området överensstämmer i allt väsentligt med det nu aktuella frånsatt att utsträckningen mot öster nu är mindre.

Samrådsförslaget fördes i denna del inte fram till utställning på grund av att markägaren då upplevde viss osäkerhet inför om en etablering av vindkraft skulle bli till hinder för utveckling av hamnverksamheten. Nu bedöms en etablering inte komma att utgöra något hinder.

Program för planområdet

Inget särskilt planprogram har upprättats för aktuell ändring. Tidigare planarbete och tidigare utredningar om förslag till riksintresseområden för vindkraft har bedömts utgöra ett tillräckligt underlag.

I det program som upprättades för nu gällande detaljplan angavs ett syfte vara att skapa handlingsfrihet för "etablering av nya hamnknutna verksamheter som t ex vindkraftverk". I samråd om programmet framkom inga invändningar mot en etablering.

Miljökonsekvensbeskrivning

Enligt den behovsbedömning som gjorts har aktuell planändring inte bedömts innebära betydande miljöpåverkan enligt vad som anges i Miljöbalken Kap 6 § 11. En så omfattande miljöbedömning som anges i MB 6 §§ 11-18 behövs därmed inte. I samförstånd med verksamhetsutövaren har emellertid för att undanröja eventuella tvivel om företaget ändå upprättats en miljökonsekvensbeskrivning enligt nämnda lagrum och i denna behandlas bl a eventuella problem med buller ingående. (Se vidare i Behovsbedömning. Bedömning av miljöpåverkan och behov av miljökonsekvensbeskrivning av förslag till ändring av detaljplan för uppförande av vindkraftverk i Skutskärs hamn, Medora 152:1).

En miljökonsekvensbeskrivning gjordes även vid upprättandet av gällande plan. Såväl i program-, som samråds- och utställningshandling behandlades frågan om etablering av vindkraft. I beskrivningen anges sammanfattningsvis att "eventuell etablering av vindkraftverk på västra hamnpiren bedöms inte medföra störningar för boende i närheten". Det är i denna västra del som tidigare och nu planerade vindkraftverk i första hand kan beröra bostadsbebyggelse. För det östra området anges allmänt att "avståndet till bostäder är relativt stort. Boende i närheten torde därför inte störas i nämnvärd grad av de verksamheter som kan komma att etableras på Fyrudden och den igenfyllda hamnbassängen".

Inga invändningar mot beskrivningen framfördes vid samråd om program och samrådshandling. Inte heller vid utställningen framkom någon invändning.

Övrigt

Aktuellt område har varit högprioriterat i alla de sammanhang som utbyggnad av vindkraft i kommunen diskuterats – inte minst i utredningar med förslag till stadfästande av områden av riksintresse för vindkraft.

I yttrande över förslag 1998 till områden av riksintresse i Uppsala län avvisas tankar på vindkraftverk på Förrådsberget medan Skutskärs hamnområde godtas av kommunstyrelsen som en lämplig plats för etablering; ”En etablering av vindkraftverk kommer troligen att upplevas som mindre störande på detta område. Landskapsbilden kommer visserligen att påverkas av en eventuell vindkraftsverketablering men i relation till de höga industribyggnaderna vid STORA:s fabrik blir konsekvenserna inte så påtagliga. Konsekvenser i form av bullerstörningar kan inte helt uteslutas och skall därför utredas”. Även statliga myndigheter och naturvårdsorganisationer liksom övriga remissinstanser bedömde Skutskärs hamn som en lämplig plats för vindkraftetablering. Från Gävle kommun angav stadsarkitekten att ”mot förslaget att använda Skutskärs hamn finns inga erinringar”. I vindkraftpolicy för Gävleborgs län anges att ”Lokalisering av vindkraftverk till redan exploaterade miljöer, t ex industriområden, bör prioriteras”.

Älvkarleby kommun - genom sin kommunstyrelse och bygg- och miljönämnd - har senast i yttrande över förslag till riksintresseområden för etablering av vindkraftparker (10 eller flera verk) på land allmänt framhållit att den ”är positivt inställd till etablering av vindkraftsanläggningar. Det har blivit alltmer uppenbart att det är högst angeläget att medverka till utveckling av en energiproduktion som inte medför utsläpp av växthusgaser. Det är i sammanhanget glädjande att bland annat tekniken utvecklats så att det blivit lönsamt att utvinna vindkraft så långt in på land att känsliga kustområden kan undantas från exploatering. I Älvkarleby finns c:a 15 procent av länets samlade vindpotential liksom även 15 procent av den potential som återstår om de mest känsliga områdena undantas.

Kommunen bedömer det som möjligt att ge rum för vindkraftverk som motsvarar denna andel (dvs c:a 10 till 30 st enligt planeringsmålen). Vi utesluter inte heller att det är möjligt att ge rum också för mera än detta.” I yttrandet framhålls samtidigt att även om kommunen har de mest gynnsamma vindförhållandena i länet är dess yta begränsad och befolkningstätheten hög. Skutskärs hamn framstår som en lämplig plats för att ge rum för en del av den exploatering med vindkraft som måste ske om kommunen ska kunna fullgöra ett ansvar för övergång till en energiproduktion som innebär mindre utsläpp av växthusgaser. Utebliven exploatering här ger till följd att en större del av andra mera känsliga natur- och kulturområden i kommunen kan behöva tas i anspråk för exploatering.

Tillfälligt bygglov har lämnats för uppsättning av
vindmätningmast.

FÖRUTSÄTTNINGAR OCH FÖRÄNDRINGAR

Landskapsbild	Massafabriken utgör ett dominant inslag i Skutskärs landskapsbild och ett på flera mils håll väl synligt landmärke i Gävlebukten med dess flacka strandlandskap. Med sin höjd är fabriken väl synlig för resande på riks- och järnväg och för boende i de närliggande områdena Harnäs, Stenvreten och Medora. Den är också väl synlig på många andra ställen i trakten. Vindkraftverk med torn lika höga som fabrikksskorstenen kommer också att bli väl synliga. Konstruktionerna är å andra sidan smäckra och bildar inte tillnärmelsevis en lika stor massa som fabriksbyggnaderna eller de stora upplagen på området. De kommer också att placeras långt ut mot vattnet – c:a 1,2 km norr om fabriksporten och c:a 600 m eller längre norr om de mest näraliggande fabriksbyggnaderna för massatillverkning. Fabriksområdet torde av många förknippas med förorenande verksamhet. Vindkraftverk kan i motsats till detta komma att förbindas med ren produktion. Med detta kan fabriksområdet som helhet komma att upplevas i en mera positiv dager. Med hänsyn till verkens synlighet i vida områden är det av stor vikt att de ställs samman till en grupp som uppfattas som väl ordnad – som lugn och harmonisk.
Geotekniska förhållanden	Merparten av aktuell mark utgörs av utfyllnader från skilda tider och med varierande beskaffenhet. Inga geotekniska utredningar om aktuell mark har genomförts.
Fornlämningar mm	Inga fasta fornlämningar eller byggnadsminnen finns registrerade för området.
Planbestämmelser	Område aktuellt för ändring är i sina västligaste och östra delar planlagt som område för tung industri - ej processdel för tillverkning av kemisk massa - (J2), och i en mellanliggande del som hamnpir (V). För industriområdesdelen gäller en maximalt tillåten byggnadshöjd om 20 m. Bestämmelserna ändras i huvudsak i enlighet med det förslag som tidigare förts fram till samråd enligt ovan. Område för hamnpir (V1) vidgas för att möjliggöra byggande av försörjningsväg, fundament och plats för montering/demontering. För område aktuellt för uppförande av verk införs bestämmelsen WE (vindkraftverk) för att gälla jämsides dels med bestämmelsen hamnpir (V) dels med bestämmelsen J2a1 (tung industri, ej processdel för tillverkning av kemisk massa).

BEBYGGELSEOMRÅDEN

Industri

Bruksområdet domineras av Stora Enso AB:s massaindustri och dennas upplagsområden. Verksamheten bedöms inte begränsas av en vindkraftetablering.

Stora Ensos massaindustri från Gävlevägen, riksväg 76

I östra delen av bruksområdet finns småindustri med mindre dominanta byggnader. Här finns även en del av den äldsta sågverksbyggelsen med ett högt kulturhistoriskt värde.

Delar av den äldre sågverksmiljön sedd från Hamnvägen

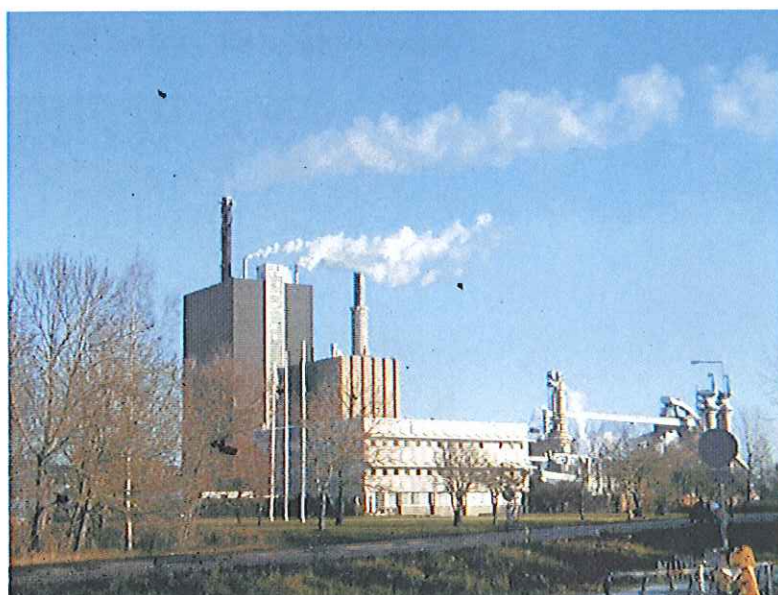

SKIAB:s område sett från Hamnvägen och ut mot havet

Vindkraftverken bedöms inte att bli störande vare sig för industri- eller hamnverksamheten inom detta område.

Kontor

I fabriksbebyggelsens randområden finns ett fåtal kontorsbyggnader med en verksamhet som i allt väsentligt är knuten till fabriksområdets. Avståndet mellan planerade verk och kontorslokaler är som kortast c:a 800 m och vindkraftverken bedöms inte bli störande för verksamheten.

Brukets huvudkontor "kuben" i förgrunden sett från Rv 76

Bostäder

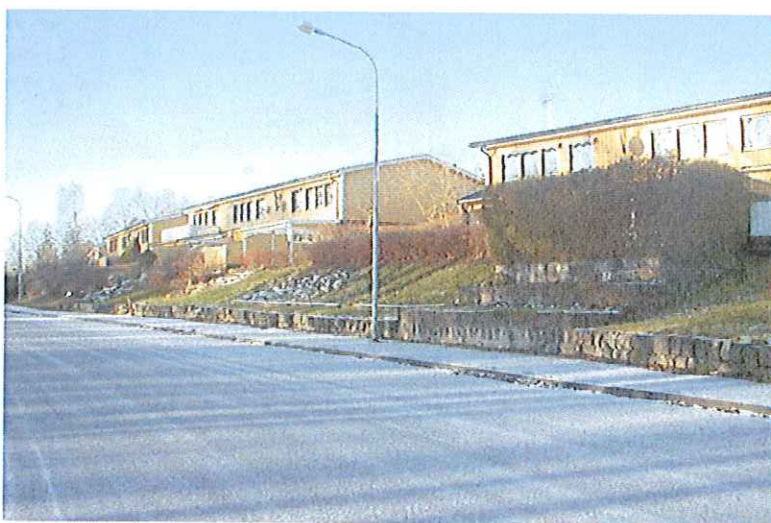
Samtliga näraliggande bostäder ligger söder om planerade vindkraftverk och på relativt stort avstånd. Orientering i väderstreck och avstånd bidrar till att problem med skuggbildning minimeras. Avstånden innebär att också ljudproblem minimeras.

Det närmast belägna bostadsområdet är Harnäs sydväst om planområdet. På Skutskärssidan av kommungränsen mot Gävle ligger den äldre järnbruksbebyggelsen som idag rymmer ett femtiotal bostäder.

Harnäsgatan mot norr med den gamla brukshandeln närmast till höger

Närmast verken på Gävlesidan om kommungränsen i Harnäs ligger en modern rad- och kedjehusbebyggelse som rymmer ett trettiotal bostäder.

Norra Harnäsvägen mot väster

Avståndet mellan närmast planerade verk och bostäderna i Harnäs varierar från c:a 600 meter till c:a en kilometer.

Avståndet till det längre mot söder belägna villaområdet Stenvreten med fyrtiotalet bostäder i är 1 km eller längre.

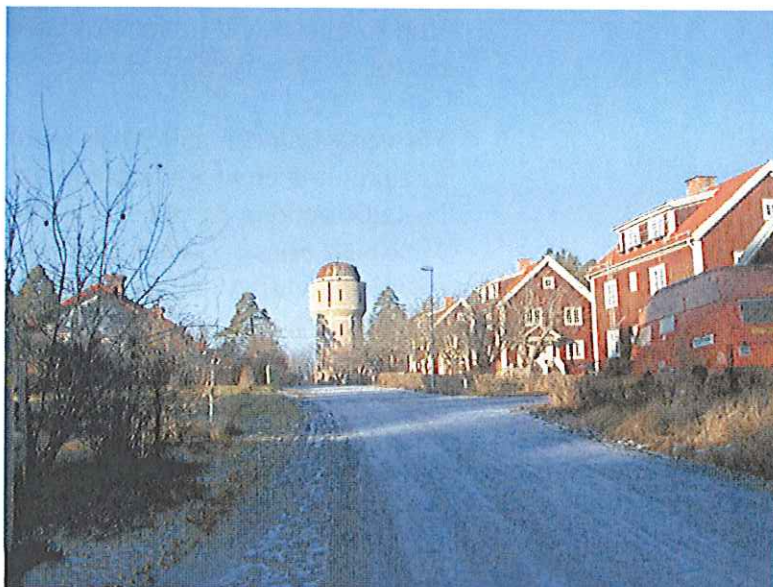
Stenvretsvägen mot söder

Avståndet från planerade verk till närmaste bostadshus rakt söder om planområdet - Medora med hundratalet egna hem – är c:a 1,4 km.

Medora

Till det mest näraliggande bostadsområdet mot sydost
- den gamla bruksbebyggelsen Haga med tjugotalet bostäder -
är avståndet c:a 1 km.

Haga

Till fyra fritt liggande bostäder mot sydost är det som minst c:a
700 m till närmaste planerade verk.

Kedjehusen utmed Blomstervägen ligger c:a 1,1 km eller längre
från närmast planerat vindkraftverk.

Blomstervägen

Övrig bebyggelse

I bostadsområdena i näromgivningen finns inga daghem, skolor,
äldreboenden eller vårdinrättningar.

Miljö, hälsa och säkerhet

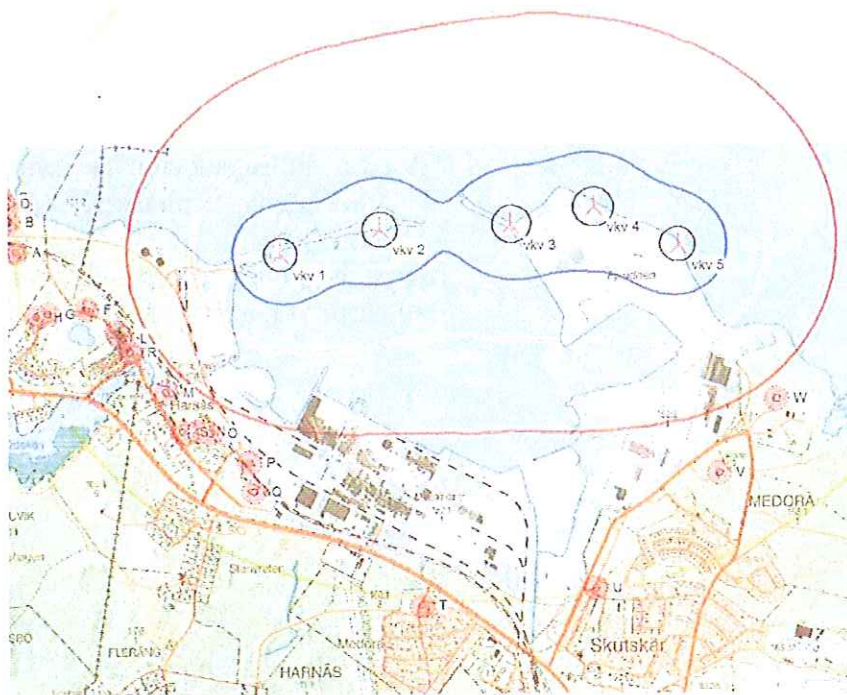
(För en mera ingående beskrivning än den nedan hänvisas till miljökonsekvensbeskrivningen)

Verksamheten vid bruket är klassad som miljöstörande och prövas av länsstyrelsen som också utöver tillsyn över den.

Buller

För verksamheten gäller tillstånd från länsstyrelsen att åstadkomma en något högre ljudnivå i intilliggande bostadsområden än vad som gäller i allmänhet. Maximalt tillåten ljudnivå vid bostäder är (ekvivalentnivåer utomhus) 60dBA dag (7-18), 55 dBA kväll (18-22) och 50 dBA natt (22-07).

Tillstånd att uppföra vindkraftverk innebär inte tillåtelse att överskrida dessa gränser. Verken är emellertid planerade på så långt avstånd från bostäder att deras bidrag till ljudnivån intill bostäder kan ses som marginell. Det samlade ljudet från olika verksamheter i bruket kommer inte att överskrida tillåtna nivåer.

Yttre rödmarkerad båge markerar gräns för ljudnivån 40dBA

Mellan det mest näraliggande bostadsområdet Harnäs och planerade verk löper järnvägen Ostkustbanan. En ny sträckning söder om Medora och Stenvreten är planerad att genomföras 2015. Befintligt spår är planerat att då göras till en del av industriområdets interna järnvägsnät. Intern industritrafik kan förutses bli försumbar i förhållande till allmän järnvägstrafik på ostkustbanan. Med detta kommer buller från järnvägstrafik i bostadsområden i fabriken närhet att minska.

Skuggor och ljus

Verken är belägna i sådana väderstreck och på sådana avstånd i förhållande till bostäder att skuggproblem minimeras. Vid ett fåtal bostäder - i nordöstra delen av Harnäs - kan antalet skuggtimmar under en årsperiod något komma att överskrida rekommenderade 8 timmar. Skuggor här kan emellertid endast uppkomma mellan kl 1 och 2 under sommarnätter. För övriga bostäder i Harnäs kan skuggor uppkomma sommarnätter under mindre än 8 timmar. Vid Stora Ensos herrgårdsbyggnad kan skugga uppstå mindre än 8 timmar per år under sommarkvällar. Övriga bostäder i närheten av verken kommer aldrig att skuggas av dem.

Verken har form, färg och ytstruktur som minimerar reflexer. Rotorernas lugna gång minimerar risk för störande stroboskopiska effekter. Verken är enligt luftfartsstyrelsens föreskrifter försedda med flyghinderljus som inte bör upplevas som störande.

Is

Under vissa omständigheter finns risk för isbildning på verken. Rotorbladen är emellertid försedda med detektorer så att de vid isbildning stannas. Därigenom minimeras risk för iskastning.

Övrigt

Inga kända rörelsestråk för fågel finns i området. Verken är så stabilt konstruerade att ingen risk för nedfallande rotorblad eller nav föreligger. Verken kommer inte att störa sjöfart. De kommer vidare inte att störa telekommunikationer eller landnings- och navigeringshjälpmedel för flyg. De kommer inte heller att utgöra hinder för inflygning. En viss turbulens uppkommer kring rotorblad. Denna kommer inte att innebära ökad risk för spridning av stoft eller andra föroreningar i anslutning till fabriksverksamheten.

VATTENOMRÅDEN

Ett mindre vattenområde berörs genom byggande av fundament i vattenbrynet för verk och genom byggande av försörjningsväg

och monteringsyta - västra pirens sydsida måste breddas ut i vattnet. Aktuellt vattenområde planläggs som hamnpir för att möjliggöra försörjningsväg. Utredning pågår för att klargöra om vattendom krävs för byggande av väg och fundament eller om byggande medges enligt gällande dom.

VÄGAR OCH TRAFIK

För verk planerade öster om hamninloppet finns väg för byggande och underhåll. Fyrudden utgör som helhet ett plant upplagsområde med överlag god framkomlighet.

För etablering av verk väster om inloppet krävs emellertid anläggning av en försörjningsväg och monteringsyta.

Väg anläggs på sydsidan om pirens krön därför att grundläggningsförhållandena här är mest gynnsamma och för att vägen därigenom kan skyddas av piren. Hamnpirens stenbeläggning har dessutom ett visst kulturhistoriskt och estetiskt värde och det är i första hand mot havssidan som det framstår som angeläget att bevara detta värde.

Piren har även ett värde för fritidsfiske. Den har dessutom ett värde som utkiksplats. Få ställen i trakten erbjuder lika goda möjligheter till närkontakt med havet. Piren ingår inte i den del av fabriksområdet som är inhägnad. Byggande av en försörjningsväg kan förbättra allmänhetens tillgång till havskontakt. Etablering av vindkraftverk kan för övrigt också komma att locka besökare. En försörjningsväg bör därför anläggas och hållas öppen så att det blir möjligt för många - inte minst rörelsehindrade - att komma ut på piren med bil.

Vegetation på piren bör så långt som möjligt sparas.

TEKNISK FÖRSÖRJNING

El- och teleledningar förläggs i mark. Inga övriga ledningar erfordras för planerade verk.

GENOMFÖRANDE

Tidplan

Upphandling av verk och byggande ska inledas så snart som erforderliga tillstånd erhållits.

I detaljplaneprocessen har samråd hållits från 2008-02-06 till 2008-02-30. Utställningstiden är 2008-03-19 till 2008-04-11. Antagande i fullmäktige är planerat till 2008-05-21.

Myndighetssamråd med deltagare från vindkraftoperatören och dennes konsult, markägaren, länsstyrelsen i Uppsala län, bygg- och miljöförvaltningarna i Gävle och Älvkarleby har hållits (2007-11-14).

Genomförandetid

Genomförandetid för ändrad plandel sätts till densamma som för detaljplanen för hela fabriksområdet - till och med 2015-10-15. Planen fortsätter därefter att gälla såvida inte ny planändring aktualiseras. Efter genomförandetidens utgång är emellertid kommunen inte ersättningsskyldig för eventuellt upphävande av outnyttjad byggrätt.

Avtal mm

Plangenomförande förutsätter markägarens godkännande.

Aktuell vindkraftoperatör är VindIn AB - ett gemensamt bolag för svensk basindustri med markägaren Stora Enso AB som delägare.

Markägare, vindkraftoperatör och eventuellt ytterligare berörda verksamhetsutövare träffar inbördes överenskommelse om planens genomförande.

Planen medger uppförande av verk inom område där också tung industri och hamnverksamhet är tillåten. Den reglerar inte ansvarsförhållanden mm mellan markägare och vindoperatör respektive mellan dessa och andra verksamhetsutövare.

Planen reglerar i allt väsentligt endast verksamheternas förhållande till fabriksområdets omgivning. Reglering av rättigheter och skyldigheter vid konflikter mellan olika verksamheter - exvis av frågor om ansvar och ersättning vid eventuellt behov av nedmontering av verk för att bereda utrymme för utökad industri - eller hamnverksamhet - är en företagsintern angelägenhet.

Byggherre och operatör svarar också själva för erforderliga geotekniska undersökningar.

Bygglov m m	För uppförande av verk krävs bygglov och bygganmälan. Planen möjliggör alternativa placeringar av och alternativ storlek för verk. Utredning om lämplig placering av verk, om lämpligt antal och om lämplig typ är inte avslutad. Slutlig placering och detaljutformning bestäms i bygglovsprövning efter tidigt samråd med bygg- och miljöförvaltningen. Fundament och torninfästningar ska ordnas på sådan höjd och i övrigt så att eventuell höjning av havsnivå inte äventyrar konstruktionerna. Nu kan uppstå högvatten om drygt 1,5 m över medelvattenstånd.
Fastighetsrättsliga frågor	Planändringen förutsätter inga fastighetsrättsliga åtgärder. Markägare och verksamhetsutövare avgör om uppförande av verk skall regleras i servitut eller på annat sätt.
Ekonomiska frågor	Kostnader för upprättande av detaljplan debiteras markägare. Kostnader för bygglov och bygganmälan debiteras byggherre. Markägare och byggherre bekostar eventuella lantmäteriförrättningar. Vindoperatör bekostar eventuellt erforderlig ändring av enslinjeljus för att skilja sådant från varningsljus på verk.
HANDLÄGGNING	Beslut om: Samråd i Bmn § 218 20080129 Utställning i Bmn § 235 20080311 Antagande i Bmn § 255 20080422 Antagande i KS 20080505

MEDVERKANDE TJÄNSTEMÄN

Erik Hemström	Christina Bejerfjord
Kommunarkitekt, planförfattare	Utredningssekreterare

Den miljökonsekvensbeskrivning som ingår dels i handlingarna till detaljplanen, dels i handlingarna för miljöanmälan har upprättats i samråd med bygg- och miljöförvaltningen av Triventus AB - ett konsultföretag specialiserat på projektering och etablering av vindkraftverk - som arbetar på uppdrag av vindkraftoperatören VindIn AB.

Situationsplan och karta över skuggning i presentationen ovan har framtagits av Triventus AB och karta över ljudutbredning av ÅF Ingemansson AB och Triventus AB.

SVEN LINDBERG

Age group	Number of people
10-19	150
20-29	250
30-39	350
40-49	400
50-59	300
60-69	200
70-79	100
80-89	50

ANTAGANDEHANDLING

**Detaljplan för
MEDORA 152:1 M FL,
Industriområde för Skutskärs Bruk**

**Älvkarleby kommun
Uppsala län**

2000-03-15

ANTAGANDEHANDLING

PLANBESKRIVNING

2000-03-15

Detaljplan för
MEDORA 152:1 M FL
Industriområde för Skutskärs Bruk

Älvkarleby kommun, Uppsala län

HANDLINGAR

- Plankarta med bestämmelser (kartblad 1, 2, 3 och 4)
- Planbeskrivning (*denna handling*)
- Genomförandebeskrivning
- Illustrationsskiss
- Samrådsredogörelse
- Fastighetsförteckning

- Planprogram med Miljökonsekvensbeskrivning,
dat juni 1995, rev 1996-04-03
- Riskanalys för planarbete,
dat 1997-10-10, rev 1997-10-13
- Miljökonsekvensbeskrivning (MKB),
dat december 1997, rev 2000-03-15

PLANENS SYFTE, BAKGRUND OCH INNEHÅLL

Detaljplanen syftar till att klargöra användningen av mark och vatten inom Stora Enso Pulp ABs anläggning vid Skutskärs Bruk samt industrins närmaste omgivningar. Stora Enso Pulp AB Skutskärs Bruk benämns i fortsättningen i denna handling Skutskärs Bruk.

Planeringen syftar till att skapa handlingsfrihet för utbyggnad av större produktionsvolym vid massafabriken, ökat utnyttjande av hamn och kajområden samt ge möjligheter till etablering av nya verksamheter. Läge på nytt industrispår till Fyrudden och möjlighet till överföring av ostkustbanan till industrispår redovisas i planen.

I planen regleras markanvändningen för gamla skolan i Harnäs och för fd huvudkontoret, Kuben, intill skolan. Både för fd skolan och Kuben kan separata fastigheter bildas med stöd av den nya detaljplanen. Även för andra verksamheter inom planområdet ges möjligheter att bilda nya fastigheter.

Lovbefrielse för vissa åtgärder inom industriområdet införs.

Planen har upprättats av FFNS Arkitekter i Falun på uppdrag av Skutskärs Bruk. Kommunen är projektledare för detaljplanearbetet.

Under 1996-1999 har Skutskärs Bruk arbetat fram en intern översiktsplan/utbyggnadsanalys för den framtida verksamheten inom industriområdet, Fyrudden och hamnen. Företagets översiktsplan har utgjort underlag för detaljplanearbetet.

PLANDATA

Avgränsning

Planområdet ligger i norra delen av Skutskär och omfattar huvudsakligen etablerad industrimark kring hamnen i Skutskär. Här ingår Skutskärs Bruks industriområde, fd oljehamnen, hamnbassängen, mark och hamn vid Fyrudden samt SKIAB och Norlida Trä vid Hamnvägen. Utanför industrimarken omfattar planområdet naturmark och parkering mellan järnvägen och riksvägen, fritidslokal och fd kontor vid Harnäsgatan, naturmark vid Harnäs samt naturmark och bebyggelse vid fd Herrgården. Planområdet innefattar även de delar av Gävlebukten som tillhör Skutskärs Bruks fastighet.

Planområdet gränsar i sydväst mot riksväg 76 och ostkustbanan. I norr och nordost avgränsas planområdet så att det omfattar den del av havet utanför industrin som ägs av Skutskärs Bruk. Det innebär att plangränsen går 300 meter ut i Gävlebukten. I öster gränsar planområdet till Hamnvägen och bebyggelsen i Medora.

Planområdet omfattar i stort den exploateringsfastighet som bildades 1996 samt industrifastigheterna för SKIAB och Norlida Trä vid Hamnvägen. Exploateringsfastigheten omfattar även Gävlebukten intill 300 meter utanför strandlinjen.

Areal	Planområdets areal är ca 412 ha. Därav utgör den del av hamnen som betecknats vattenområdet (WV, industrihamn) ca 43 ha och vattenområdena utanför hamnpirerna (W, öppet vattenområde) ca 111 ha.
Markägoförhållanden	Under 1996 gjordes en fastighetsreglering för Skutskärs Bruk. En exploateringsfastighet bildades med avgränsning utifrån planprogrammets förslag till planområde. Bl a innebar regleringen att länsgränsen flyttades så att den nya industrifastigheten i sin helhet kom att ligga i Uppsala län och Älvkarleby kommun. Skutskärs Bruk är ägare till exploateringsfastigheten och därför markägare inom större delen av planområdet. SKIAB och Norlida Trä är ägare till industrifastigheterna vid Hamnvägen.
Grundkarta	Grundkartan är upprättad av Gävle stadsbyggnadskontor.
TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN	
Översiktsplan	Industriområdet har behandlats i kommunens översiktsplan antagen 1991-03-20. Översiktsplanen från 1991 redovisar skyddszoner kring industrin där ny-, om- och tillbyggnad ska begränsas. Inom 1 000 meter från klor- och svaveldioxidhanteringen på industriområdet ska ny bostadsbebyggelse inte medges. Inom 500 meter ska ny-, om- och tillbyggnad inte medges. Fd sågverksområdet har i översiktsplanen bedömts som lämpligt för småindustri med verksamhet som inte innebär sanitär olägenhet för befintlig angränsande bostadsbebyggelse. Detaljplan för detta område ska behandla tillfart, bullerskydd, ny hamnväg och nytt industrispår. I den nya detaljplanen ingår delar av fd sågverksområdet (SKIABs mark) i området för tung industri (J2). I viss mån innebär detta ett avsteg från översiktsplanen. Herrgårdsområdet och Harnäs bruk har i översiktsplanen redovisats som områden av intresse för kulturminnesvården.

Detaljplaner

För stora delar av det nu aktuella planområdet gäller detaljplan 219, Skutskärsverkens industriområde – delplan 8, lagakraftvunnen 1990-12-05. Planen omfattar Skutskärs Bruks industriområde med bl a reservat för infartsväg och industrispår i södra delen. Dessutom ingår bl a bostäder vid Harnäsvägen. I delar av Harnäs är planen inte genomförd. Några bostäder söder om Harnäsgatan och ett större bostadshus nära järnvägen ligger på parkmark och skulle ha rivits men finns fortfarande kvar. Detaljplanen har en genomförandetid på 10 år.

Gränsande till planområdet gäller detaljplan 213, fastställd 1987-05-22. Planen reglerar bl a bostadsbebyggelse och infarten från väg 76. Genomförandetiden har utgått.

För fd Skutskärs station m m, omedelbart söder om planområdet, har upprättats "Detaljplan för Medora 2:2, 13:1 mfl". Detaljplan reglerar bl a ny tillfart till Skutskärs Bruk. Detaljplanen har antagits av kommunfullmäktige 2000-02-16 men beslutet har ännu inte vunnit laga kraft.

Gamla sågverksområdet vid Fyrudden, Herrgårdsparken, SKIAB och Norlida Trä samt den mark som tidigare låg i Gävleborgs län nordost om Harnäs är inte planlagd. Angränsande område söder om väg 76 utom vid fd Skutskärs station är heller inte planlagt.

Planprogram med MKB

Ett planprogram med preliminär miljökonsekvensbeskrivning togs fram inför planarbetet. Program och MKB godkändes av Bygg- och miljönämnden 1996-04-24. Under 1996/97 kompletterades planprogrammet med en riskanalys kring hanteringen av farliga ämnen inom Skutskärs Bruks fabriksområde. Riskanalysen godkändes av Bygg- och miljönämnden 1998-01-20 och utgör bilaga till planprogrammet.

Det fortsatta detaljplanearbetet har lett till avsteg från planprogrammet i vissa delar.

- Området där SKIAB och Norlida Trä är beläget ingår i planprogrammet. Större delen av SKIABs mark redovisas i den nu aktuella detaljplanen för tung industri. Enligt planprogrammet skulle en separat detaljplan göras för SKIAB och Norlida Trä där användningssättet skulle

vara småindustri för hela området.

- Nuvarande skyddszoner utanför industriområdet (500 meter och 1 000 meter) bör inte minskas utan ersättas med generella skyddsavstånd runt hela industriområdet. Avgränsning av skyddsområdet och omfattning av restriktioner inom området är en fråga som närmare får behandlas i kommunens översiktsplanering.
- Naturmarken mellan järnvägen och havet nordost om Harnäs har redovisats som skyddsplantering inom industriområdet. Enligt planprogrammet skulle marken redovisas som naturområde inom kvartsmark.
- Högsta tillåtna byggnadshöjd har ökats från 10 meter till 15 meter för området närmast ostkustbanan, från 10 meter till 20 meter för fd oljehamnen och för området som får fyllas ut i hamnbassängen samt från 15 meter till 20 meter för Fyrudden och SKIAB/Norlida Trä.
- Industrispår och -väg till Fyrudden redovisas i detaljplanen väster om Norlida Trä. I planprogrammet redovisades spår och väg på östra sidan.

Kommunala beslut i övrigt

Ett avtal om planläggning av Skutskärs Bruks industriområde upprättades 1994-07-08 mellan Bygg- och miljönämnden i Älvkarleby kommun och Stora Cell Industrier AB (numera Stora Enso Pulp AB).

NATURFÖRUTSÄTT- NINGAR, KULTUR- HISTORISKA VÄRDEN M M

Landskap och natur

Landskapsbild

Landskapsbilden i Skutskär domineras av massafabriken. I det flacka landskapet vid Gävlebukten är fabriken ett kraftfullt landmärke som syns flera mil. Särskilt dominerande är fabriksbyggnaderna från järnvägen, från väg 76 och från bostäderna i Harnäs, Stenvreten och Medora samt från havet.

Naturområde inom
kvartersmark, skyddszon
kring industri (N₁)

Skyddsplantering

Industriområdet och de närmaste omgivningarna har använts för olika industriverksamheter under lång tid. Vid Hamäs finns vattensystem och andra lämningar från järnbruket som fanns här från 1650-talet och fram till 1911. En naturstig har gjorts i ordning för att underlätta besök i området. De obebyggda skogspartierna och strandområdena nordost om Hamäs har ett värde som strövområden för de boende i närheten. I Hamäs har iordningställts två tennisbanor.

Nordost om Hamäs växer grusviva på ett par ställen på strandvallar mot havet. Arten har här sin enda förekomst i trakten. I övrigt innehåller planområdet inga kända naturvårdsobjekt som är skyddsvärda eller hotade.

Skogsmarken nordost om Hamäs, tennisbanorna samt delar av ån och kanalerna från Trösken ligger inom område som är avsett för skyddsplantering. Delar av området kan komma att inhägnas.

Naturmarken vid Hamäs, marken mellan järnvägen och väg 76 söder om industrin samt den del av Herrgårdsparken som inte utgörs av bebyggd tomtmark har betecknats som naturområde inom kvartersmark och tillika skyddszon kring industri. Befintliga stallar, garage och förrådsbyggnader i Herrgårdsparken kommer att ligga inom naturområdet. Marken inom N₁-området ska även fortsättningsvis tillhöra industrifastigheten men avses inte inhägnas utan vara tillgänglig för allmänheten.

Geotekniska förhållanden

Industriområdets geotekniska förutsättningar är delvis kända från undersökningar gjorda i anslutning till tidigare byggprojekt. Allmänt kan sägas att grundläggningsförhållandena varierar. I delar av området består grunden av morän med partier av berg nära markytan. Stora områden domineras av lösa jordar och stort djup ner till fast botten. Grundvattennivån ligger nära havets nivå i hela området. Delar av industriområdet ligger på utfylld mark.

Hela industriområdet bedöms ha sådan markbeskaffenhet att det är byggbart ur geoteknisk synpunkt. Olika markföroreningar kan dock förekomma som försvårar nyttjandet av marken. I samband med framtida byggnads- och anläggningsarbeten kommer nödvändiga grundundersökningar att göras. Undersökningarna behövs dels för bedömning av

grundläggningssätt m m men också som underlag för beslut om vilka åtgärder som ska vidtas om marken är förorenad.

Strandskydd

Det generella strandskyddet i området är 300 meter från strandlinjen för Gävlebukten och 100 meter från strandlinjen för övriga vattenområden. Strandskyddet är dock upphävt inom de områden som ligger inom gällande detaljplan från 1990.

Strandskyddet bör bibehållas inom naturmarken N₁ (kvartermark) runt Herrgården men upphävas för övriga delar av planområdet där strandskydd idag gäller. Undantaget skogsmarken nordost om Harnäs ligger de delar som avses inom mark som är bebyggd eller nyttjas för verksamheter av olika slag. Marken är också till större delen inhägnad och därigenom inte tillgänglig för allmänheten. För området nordost om Harnäs är det angeläget att strandskyddet upphävs dels eftersom marken delvis avses att nyttjas för industri och dels för att skyddsplanteringen delvis kan komma att nyttjas för industrispår. Delar av skyddsområdet kan därigenom komma att inhägnas. Skutskärs Bruk har i dagsläget inga planer på att inhägna området för skyddsplantering nordost om Harnäs.

Kommunen kommer att ansöka om ett upphävande av strandskyddet i samband med att planförslaget ställs ut.

Fornlämningar

Järnhantering och annan tidig industriverksamhet har tidigare förekommit vid Harnäs. De äldre delarna av Harnäs bruk från 1600-talet utgör fornlämning (nr 176, Älvkarleby socken). Bl a finns grunden kvar efter kolhuset. Ruinområdet är skyddat enligt kulturminneslagen, vilket bl a innebär att det är förbjudet att utan tillstånd vidta åtgärder som påverkar eller skadar fornlämningen. Ungefärlig avgränsning av fornlämningen har markerats på plankartan. I övrigt finns inga registrerade fornlämningar inom planområdet.

Kulturhistoriskt värdefull miljö

Kulturhistoriskt intressant eller värdefull bebyggelse finns i Harnäs, vid gamla sågverksområdet och i Herrgårdsparken. Bebyggelsen i Harnäs, omedelbart utanför det nu aktuella planområdet, har rustats och förtätats kring 1990.

På SKIABs mark inom gamla sågverksområdet ligger den fd sågverksporten, där även brandstationen inrymdes, samt en grupp putsade tegelbyggnader från 1874 som utgör delar av den gamla ångsågen. Byggnaderna har betecknats som kulturhistoriskt intressanta i Upplandsmuseets rapport Kulturhistorisk bebyggelseinventering, Älvkarleby. Sågverksporten ska bevaras i sitt nuvarande utseende och får därför inte rivas. Sågverksporten ligger inom industriområdet och har betecknats q (skyddsbestämmelse).

Öster om sågverksområdet ligger den stora Herrgårdsparken med utsikt över havet. I parken finns stall och magasinsbyggnader från 1800-talets slut, några bostadshus från 1900-talets början och en stor disponentvilla uppförd 1959 (arkitekt Carl Nyrén). Utanför planområdet väster om Herrgårdsparken ligger sågverkskontoret från 1910-talet.

Parken och bebyggelsen vid fd herrgårdsområdet bör bevaras och vårdas och har betecknats k (varsamhetsbestämmelse). Vid ändring av byggnaderna får dess exteriör inte förvanskas. Ny bebyggelse och tillbyggnader anpassas till omgivningens egenart.

Flottningsrännan

Den gamla flottningsleden förbi fallen i Älvkarleby rinner ut i södra viken och utgör del av den äldre sågverksepoken. Flottningsrännan är dagvattenrecipient för delar av Skutskärs samhälle men avvattnar också stora skogsområden väster om Skutskär. Ett reservat har markerats för rännan (u-område) både för dess nuvarande sträckning och för dess fortsättning ut mot hamnbassängen när södra viken fylls igen. För delen närmast riksvägsviadukten ska flottningsrännan vara öppen men får överbyggas eller kulverteras på begränsade sträckor. För delen norrut och fram till utloppet i hamnbassängen får kulvertering ske.

VERKSAMHETER, BEBYGGELSE M M

Bebyggelseområden

Tung industri (J₁)

Markanvändningen norr och öster om järnvägen domineras av Skutskärs Bruks massafabrik. Stora områden runt fabriken används för lagring av ved och flis, tillfälliga upplag etc.

Tung industri
Ej processdel för tillverkning av kemisk massa (J₂)

Den relativt isfria hamnen vid Gävlebukten har tidigt fungerat som lastageplats för bruken i Älvkarleö och Söderfors. Här anlades 1869 ett sågverk, som fick förbindelse från Dalälven genom en 11 kilometer lång flottled. På denna flottades timmer från Dalarna och man kunde därmed undvika de skador på timret som annars skulle uppstå vid flottning utför fallen i Älvkarleby.

Skutskär köptes 1885 av Stora Kopparbergs Bergslags AB. Verksamheten utökades med bl a sulfatfabrik 1894, sulfitfabrik 1901 och kvistpappersbruk 1912.

Den nuvarande massafabriken består huvudsakligen av storskaliga, moderna anläggningar. Ca 500 personer är anställda vid fabriken. Tillverkningen av massa sker genom att veden först barkas och flisas. Flisen kokas tillsammans med vitlut i kokarna. Massan från kokarna silas och behandlas med syrgas, tvättas sedan och bleks. Därefter torkas massan och paketeras för att levereras till kunderna. Kemikalier, veddelar och värme återvinns från processen så att fabriken i stort är självförsörjande vad gäller värme och kemikalier. Elbehovet tillgodoses till stor del med egentillverkad el från restprodukter i processen.

Industriverksamheten vid Skutskärs Bruk är en sk A-verksamhet som prövas enligt miljöbalken/miljöskyddslagen av miljödomstolen. Verksamheten prövas i princip vart tionde år. Gällande tillstånd för massaproduktionen, gavs genom koncessionsbeslut 1974-04-01. Beslutet har därefter reviderats flera gånger och har omprövats senast 1998/99. Slutlig ny prövning sker under år 2000. Tillsynen sker från länsstyrelsens miljöenhet.

För närvarande pågår ombyggnader i fabriken som innebär ett säkerställande av nuvarande tillåtna produktionsvolym på 550 000 ton massa/år.

En ansökan har inlämnats till miljödomstolen för produktionsökning till 600 000 ton/år. Produktionsökningen och förändringarna av processen bedöms i huvudsak rymmas inom befintliga byggnader.

Vid hamnbassängen kan den landbaserade delen av industriverksamheten utökas genom att utfyllnader och byggnation tillåts ca 200 meter norr om nuvarande kaj-/strandlinje. Mest aktuellt är att fylla igen den södra viken som då avses användas som vedgård och vedlager.

Den västra delen av industriområdet, där tidigare bl a olje- hamnen låg, utnyttjas mest för upplag eller utomhusverksamheter av tillfälligt slag. Denna del utgör ett framtida utvecklingsområde för Skutskärs Bruk. Här har diskuterats etablering av såväl verksamheter som har direkt anknytning till massatillverkningen som nya kompletterande verksamheter. Mest aktuellt är att uppföra magasin för utlastning av massa. Detaljplanen ger möjlighet till bebyggelse inom större delen av området.

Fyrudden används idag som upplag och mellanlager för importved. Skutskärs Bruk planerar i framtiden att utnyttja Fyrudden för olika typer av verksamheter i betydligt större utsträckning än idag. I samband med muddring av fibersediment i stora hamnbassängen kommer den östra hamnbassängen att fyllas ut för att kunna användas som lagringsyta.

Nya kajer för bl a vedimport planeras att anläggas i östra delen av den stora hamnbassängen när östra viken fylls med muddermassor. Detaljplanen ger möjligheter till utfyllnader även av stora bassängen sydväst om Fyrudden. Ytterligare mark kan därigenom bli tillgänglig för upplag och industriverksamhet. Längst ut på udden uppförs för närvarande en ny anläggning för rening av processvattnet vid Skutskärs Bruk.

Fyruddens strategiska läge med en framtida ny hamnanläggning ger stora möjligheter att utveckla nya industriverksamheter. Även varuhantering och verksamheter utanför företaget kan komma att utvecklas.

Delar av gamla sågverksområdet ägs av SKIAB (Skutskärs Industriservice AB). Företaget är dotterbolag till Stora Enso Pulp AB. SKIABs område har sedan nedläggningen av sången i slutet av 1980-talet fungerat som industrihotell med flera serviceföretag och verkstäder inhysta. SKIABs område planeras på sikt att ingå i Skutskärs Bruks verksamhetsområde och inrymma vedgård/vedlager samt eventuellt också andra verksamheter som någon form av trämekanisk industri.

Vid senare gjorda om- och nybyggnader har Skutskärs Bruk strävat att utifrån ett inom företaget framtaget kulörprogram, hålla samman bebyggelsen genom ett medvetet val av färg och material. Vid framtida om- och nybyggnader bör samråd alltid ske med stadsarkitekt eller motsvarande avseende färg- och materialval. Samråd kring dessa frågor bör även ske för byggnader som blir bygglovbefriade.

Industriområdet planläggs för tung industri. Detta innebär att området får nyttjas för massatillverkning, trämekanisk bearbetning m m samt därtill hörande verksamheter. Processdelen av massatillverkning får dock endast finnas inom J₁-området, således inte inom J₂-området. Planbestämmelserna reglerar bl a högsta tillåtna byggnadshöjd i olika zoner (15, 20, 40 respektive 100 m), vilka områden som inte får bebyggas samt viss befrielse från lovplikten.

J₁-området omfattar de centrala delarna av massatillverkningen med bl a renserier, kokeri och sodahus. Här tillåts en byggnadshöjd på 100 meter. Inom den del av hamnbassängen som ingår i området och får fyllas ut tillåts 20 meters byggnadshöjd.

J₂-området omfattar övriga delar av Skutskärs Bruks industriområde inklusive SKIABs mark och Fyrudden. Inom zonen med 40 meters bygghöjd finns/planeras t ex flis- och närlager för ved, eventuellt massamagasin samt andra verksamheter med anknytning till massatillverkningen. Zonen med 20 meters bygghöjd omfattar Fyrudden och SKIAB samt de yttre

delarna av industriområdet, bl a de delar av hamnbassängen som får utfyllas, buffertlagret för ved, vedmottagningen och området där trämekanisk industri eventuellt kommer att etableras. För området med service och administration närmast ostkustbanan tillåts 15 metets bygghöjd.

Avgränsning av industriområdet mot Skutskärs samhälle och omfattningen på den del av industriområdet som ska utgöra planerat skyddsområde överensstämmer i stort med gällande detaljplan från 1990. Vid Harnäs har dock skyddsområdet minskats något för att rymma eventuell ny byggnad för framtida verksamheter.

Industri. Verksamheten får inte störa omgivningen med buller eller utsläpp (J₃)

I nordöstra delen av industriområdet har Norlida Trä sin verksamhet. Verksamheten omfattar hyvling av sågade trävaror samt impregnering av virke. Själva hyvleriet ligger på mark som ägs av Norlida Trä men verksamheten omfattar även mark och virkesmagasin som tillhör SKIAB. En utbyggnad av virkesmagasinet norr om hyvleriet planeras. Verksamheten vid Norlida Trä miljöprövas av länsstyrelsen enligt miljöbalken.

Högsta tillåtna byggnadshöjd är 20 meter. Närmast Hamnvägen och Herrgårdsparken har lämnats en ca 30 meter bred zon fri från bebyggelse. Befintligt skärmtak öster om hyvleriet t inkräktar delvis på denna zon liksom den planerade utbyggnaden av virkesmagasinet norr om hyvleriet. Den planerade utbyggnaden har bedömts vara acceptabelt eftersom befintlig växtlighet i viss mån kommer att skymma det utbyggda magasinet från Herrgården och Herrgårdsparken. Inom J₃-området mellan det befintliga industrispåret och fd sågverkskontoret växer lövträd. Det är viktigt att den växtligheten bevaras och har därför markerats som skyddsplantering.

Kontor, utbildning, konferens, fritid (K₁)

Fd Skutskärs Bruks huvudkontor "Kuben" och Harnäs gamla skola som används för företagets fritids- och kursverksamhet redovisas för kontorsändamål. Även fd sågverkskontoret väster om Herrgårdsparken redovisas för kontorsändamål. Detta överensstämmer med nuvarande användningssätt. Detaljplanen ger möjlighet att bilda fastigheter för respektive verksamhet så att en eventuell avstyckning kan ske i framtiden.

Bostäder, kontor, hotell (BK)	Disponentvillan, fd trädgårdsmästarbostaden och vaktmästarbostaden med kringliggande tomtmark redovisas för bostads- och kontorsändamål. Trädgårdsmästarbostaden hyrs idag ut som bostad medan de andra två byggnaderna används som övernattningsbostäder och kontor för tillfälligt inhyrd personal. Skutskärs Bruks avsikt är att bebyggelsen ska bevaras men att en försäljning ska vara möjlig. Genom detaljplanen ges möjlighet till att bilda separata fastigheter för den bebyggda marken i Herrgårdsparken.
Transformator (E ₁)	Ett område för transformatorstation redovisas för en mindre befintlig transformatoriosk i Harnäs. Transformatorn ligger inom mark där tillfart får anordnas. Den kan behöva flyttas om nuvarande industritillfart behöver breddas.
Hamnpir (V ₁)	Innefattar den västra hamnpiren. Den östra hamnpiren ingår i industriområdet för Fyrudden (J ₂).
Vattenområden	
Öppet vattenområde (W)	Omfattar de delar av Gävlebukten som tillhör Skutskärs Bruks fastighet. Vattenområdet avgränsas i fastighetsgräns 300 meter utanför strandlinjen.
Industrihamn (WV)	Omfattar de delar av hamnbassängen som inte får fyllas ut. Hamnbassängen har ett skyddat läge innanför hamnpiren. Bl a genom utsläpp av fiberrester har hamnbassängen efterhand delvis slammat igen och är därför på sina håll relativt grund.
TRAFIK OCH TRANSPORTER	Personbils- och lastbilstrafik till och från Skutskärs Bruk sker idag från rv 76 vid tre ställen. I söder transporteras ved och flis in till industrin via Hamnvägen och virkesmätningen (port 4). Infarten vid huvudporten (port 1) används mest av personbilar och lättare transporter in till industriområdet. Här begränsar järnvägsvägsviadukten höjden på bilarna. Infarten vid Harnäs (port 3) används för transporter av massa ut från industriområdet samt för transporter av kemikalier m m till industriområdet. Järnvägstransporter sker via industrispår som ansluter till ostkustbanan norr om f d Skutskärs station.

Hälften av barrveden och större delen av lövveden transporteras i dag till fabriken med båt som lossas vid kajen på Fyrudden. Massaveden transporteras sedan från kajen till virkesmätningen vid port 4. Transporterna av ved och flis direkt med lastbil till Skutskärs Bruk omfattar idag ca 90 bilar/dygn. Vedtransporter kommer också med tåg. I dag kommer ett tåg i veckan till fabriken. Övriga transporter till fabriken på bil (kemikalier m m) omfattar ca 10 bilar/dygn och kommer främst via Harnäsgatan. Transport av kemikalier till fabriken sker också med tåg.

Transporter av pappersmassa ut från bruket går till stor del på lastbil. Ca 50 bilar/dygn går till Granudden för omlastning till båt eller järnväg och ca 25 bilar/dygn går till pappersbruken i Fors och Grycksbo. Förutom massa transporteras bark från Skutskärs Bruk.

I framtiden planeras en ökning av den uttransporterade massan med tåg eller båt. Detta kan ske genom intern utlastning direkt från Skutskärs Bruk. Ca hälften av produktionsvolymen beräknas då att gå med tåg eller båt och ca hälften med bil. Huvuddelen av veden till fabriken planeras i framtiden att transporteras med båt (främst importerad lövved). Transporterna med bil eller tåg kommer att fortsätta.

Hamnverksamhet

Hamnen används idag mest för inskeppning av ved. Veden lossas i den östra hamnbassängen vid gamla brädgården på Fyrudden. Hamn- och transportanordningar är i dåligt skick och behöver moderniseras. När östra hamnbassängen fylls igen med fibersediment från stora hamnbassängen planeras nya kajanläggningar anläggas i östra delen av stora hamnbassängen

Hamnen är i dagsläget avsedd endast för Skutskärs Bruks verksamhet. I framtiden kan den få ökad betydelse som inskeppningshamn för större kvantiteter ved framför allt pga ökad produktion vid Skutskärs Bruk men till del även som transithamn för vidaretransport av ved till industrier utanför Skutskär. I viss utsträckning kan även utskeppning av massa komma att ske. In- och utskeppning av andra varor, både för Skutskärs Bruk men också utanför företaget, kan också bli aktuellt i framtiden.

Vägtrafik**Väg 76**

Väg 76 och Hamnvägen i söder ligger omedelbart utanför planområdet. Utfartsförbud från industriområdet ska råda mot väg 76 utom vid de befintliga anslutningsvägarna.

Personbilstrafik

Några förändringar av personbilstrafiken till Skutskärs Bruk planeras inte. Detta innebär att delar av området mellan ostkustbanan och riksväg 76 även i fortsättningen kommer att användas som personalparkering. I planen har markerats att området ska användas för parkering och inte får bebyggas.

LastbilstrafikHamnvägen (port 4)

Den nya detaljplanen medför i sig inga förändringar av tillfarten i söder via Hamnvägen. En flyttning av industritillfarten planeras dock på sikt så att Hamnvägen avlastas från ved- och flistransporter till Skutskärs Bruk. Den nya tillfarten kommer att ske från rv 76 vid den nyligen byggda cirkulationsplatsen ca 400 meter söder om järnvägsviadukten. En ny väg planeras parallellt med järnvägen och ansluter under viadukten till Skutskärs Bruk vid port 4. Tillfarten är planmässigt säkerställd i den nyligen antagna detaljplanen Medora 2:2, 13:1 m fl. Denna plan har dock ännu inte vunnit laga kraft.

Hamnvägen, som används för godstrafik till SKIAB och Norlida Trä, går mycket nära bostäderna vid Gagnefvägen. Detaljplanen ger möjlighet att flytta godstrafiken förbi bostäderna in i Skutskärs Bruks industriområde. Ett reservat för ny angoringsväg och nytt industrispår till Fyrudden har därför markerats i östra delen av J₂-området. Detaljplanen förhindrar dock inte SKIAB och Norlida Trä att ha kvar eller ordna ny utfart mot Hamnvägen eller nyttja Hamnvägen för godstransporter.

Avsikten är att Skutskärs Bruk även fortsättningsvis ska äga marken och ha kontroll över anläggningarna vid Fyrudden. Egna vedtransporter från Fyrudden till produktionen i fabriken och andra interna transporter kan därför även fortsättningsvis gå inom industriområdet. Ny väg och nytt industrispår erfordras troligtvis om det i framtiden blir aktuellt att använda hamnen vid Fyrudden för importved eller andra varor som ska vidare utanför Skutskär eller om extern verk-

samhet etableras på Fyrudden. Avsikten är då att väg och spår förläggs inom det markerade reservatet i östra delen av J₂-området. Möjligheter finns att samutnyttja spår och väg för de olika verksamheterna på Fyrudden och av SKIAB och Norlida Trä.

Harnäsgatan (port 3)

Industritillfarten vid Harnäs har efter ombyggnaden fått en bra linjeföring. Viadukten under järnvägen är dock smal. Korsningen med järnvägen kan förbättras efter det den allmänna järnvägstrafiken läggs ner och banan eventuellt övergår till industrispår. Korsningen med järnvägen kan då ske antingen via ny viadukt eller som plankorsning om järnvägen sänks. Den gamla Harnäsgatan blir kvar för trafik dels till Harnäs Bruk och dels till gamla skolan i Harnäs och till fd huvudkontoret.

Den nya delen av Harnäsgatan betecknas som allmän platsmark (lokalgata) fram till anslutningen mot Harnäs Bruk. Tillfarten till gamla skolan och fd huvudkontoret samt industritillfarten ligger inomkvartersmark (N₁-område) och har markerats på plankartan som y- och z-områden.

Gång-, cykel- och mopedtrafik

Gång-, cykel- och mopedtrafik till Harnäs och vidare norrut mot Gävle avses gå genom Harnäs Bruk. Den separata gång- och cykelbanan längs riksvägen viker av mot Harnäs vid Harnäsgatans nya anslutning till riksvägen. delar av gcm-vägen ligger skild från riksvägen och berör kvartersmark (N₁-område) och har markerats på plankartan som x-område.

Busstrafik

Busshållplatser finns utefter väg 76 bl a vid avfarten mot huvudporten och vid Harnäs.

Järnvägstrafik

Ostkustbanan

Banverket kommer att bygga om ostkustbanan förbi Skutskär. Ombyggnaden planeras för närvarande att ske under åren 2003 - 2005. Den genomgående järnvägstrafiken kommer då att flyttas till ny sträckning söder om Skutskärs samhälle. När Banverket lägger ner trafiken på sträckan förbi Skutskärs Bruk vill företaget behålla spåret i denna del som industrijärnväg med anslutning till fd Skutskärs järnvägsstation.

Järnvägen genom industriområdet redovisas som område för järnvägstrafik tills dess spåret övergår till rent industrispår för Skutskärs Bruks verksamhet. Då kommer spårområdet att ingå i omgivande industriområde respektive naturområde/skyddszon.

Industrispår

Spår till Fyrudden

Det gamla järnvägsspåret till Fyrudden finns kvar endast på några korta sträckor. Järnvägen gick delvis nära befintlig bostadsbebyggelse och inkräktade även på verksamheten vid Norlida Trä. Om det blir aktuellt med järnvägstransporter från Fyrudden måste därför spåret få ett nytt läge längre från bostadsbebyggelsen. Spåret förläggs lämpligen inom det markerade y-området i östra delen av Skutskärs Bruks industriområde. Möjligheter finns då att också SKIAB och Norlida Trä kan samutnyttja spåret. Spåret ansluts till järnvägsnätet vid fd Skutskärs station.

Interna spåranslutningar till det nya industrispåret inom industriområdet kan tillkomma för eventuellt framtida nya verksamheter öster om hamnbassängen och på Fyrudden samt för Norlida Trä.

Spåranslutning vid Harnäs

För att minska tågtrafiken genom industriområdet finns planer på framtida ny spåranslutning till norra delen av Skutskärs Bruks industriområde. Spåret ansluter till befintlig järnväg invid järnvägs korsningen i Harnäs. Spåranslutningen kan göras först när den allmänna trafiken på ostkustbanan genom Skutskärs Bruk lagts ner.

Farligt gods

Transport av farligt gods, främst kemikalier, sker dels på järnväg och dels på lastbil via Harnäsgatan och port 3. Riksväg 76 är rekommenderad väg för farligt gods.

MILJÖPÅVERKAN, STÖRNINGAR

Miljökonsekvens- beskrivning

En separat miljökonsekvensbeskrivning som beskrev detaljplanens påverkan på omgivningen togs fram till samrådet. Beskrivningen var en utveckling av den MKB som tillhörde planprogrammet. I den nya MKBn beskrevs nuvarande verksamhet och planerade förändringar samt de miljökonsekvenser som detaljplanens genomförande kan innebära. Utifrån den till planprogrammet bilagda riskanalysen angavs relevanta skyddsavstånd för olika verksamheter inom planområdet.

Förorenad mark

Områden där farligt avfall har deponerats redovisas på plankartan. Områdena får inte bebyggas. Asbestdeponin vid Harnäs kan få bebyggas sedan utredning gjorts om hur miljöriskerna ska hanteras.

Förorenad mark finns på många ställen inom industriområdet. Mot bakgrund av miljöbalken arbetar Skutskärs Bruk med en plan över hur förorenade massor ska hanteras. För att kunna ta ställning till lämpliga åtgärder i samband med byggnads- och anläggningsarbeten ska nödvändiga markundersökningar utföras innan schaktnings- och fyllningsarbeten påbörjas.

Förorenade bottnar

I hamnbassängen finns bankar med stora mängder cellulosafibersediment. Sedimenten innehåller även kvicksilver som delvis läcker ut i havet. Nödvändiga tillstånd för sanering och muddring av hamnbassängen har erhållits och anläggningsarbetena kommer att påbörjas inom kort. De förorenade massorna från hamnbassängen kommer att läggas som utfyllnad för markanläggningar i den östra hamnbassängen.

Buller

För verksamheten vid Skutskärs Bruk gäller följande maximalt tillåtna ljudnivåer utomhus vid närmaste bostäder: 60 dBA dagtid (07-18), 55 dBA kvällstid (18-22) och 50 dBA nattetid (22-07). Om hörbara toner förekommer ska värdena sänkas med 5 dBA. Momentanvärdena nattetid får högst uppgå till 65 dBA. Under 1995 utfördes en bullerutredning där bullernivåerna beräknades vid 6 punkter i omgivande bostadsbebyggelse. De beräknade värdena låg 1-8 dBA för högt i samtliga punkter. I bullerutredningen föreslogs att 10-11 bullerkällor behövde åtgärdas för att maximalt tillåtna bullernivåer skulle kunna hållas. Åtgärder har vidtagits under

1997/98 så att bullervärdena har sänkts till tillåtna nivåer. Nya verksamheter inom industriområdet kan medföra strängare villkor för utomhusbuller i framtiden.

Risikanalys

Under 1996/97 har en säkerhets- och riskanalys utförts kring skador på 3:e person utanför fabriksområdet till följd av tänkbara större olyckor av typen brand, explosion eller utsläpp av skadliga ämnen. Resultat visar att okontrollerat utflöde av svaveldioxid (SO_2) utgjorde den största risken. Spridningsberäkningar har därför gjorts för att uppskatta vilka koncentrationer som kan uppstå vid olika utsläppsscenarier av SO_2 . Riskanalysen indikerar att riskerna för skador på 3:e person utanför fabriksområdet kan reduceras till acceptabla nivåer genom de åtgärder Skutskärs Bruk vidtagit eller kommer att vidta i svaveldioxidhanteringen.

Skyddszon

Skyddszoner inom kvartermarken utgörs dels av de naturområden (N_1) som redovisats i planen och dels av mark inom industriområdet som ska skyddsplanteras eller redan är skogsbevuxen. Mot Harnäs omfattar skyddszonen bl a vattensystemet från Trösken. Det är önskvärt att detta område med lämningar från tidigare järnhantering kan bevaras även vid en utökning av industrispår och verksamhet norrut. Inom områden för skyddsplantering får järnvägsspår finnas.

I industriområdets närhet bör ett skyddsområde etableras inom vilket antalet boende inte bör öka och där verksamheter som skola, daghem, äldreboende, vårdhem etc inte bör tillkomma. Kommunen kommer således att vara restriktiv mot etablering av nya bostäder, skolor m m inom detta område. Avgränsning av skyddsområdet och omfattning av restriktioner bör studeras ytterligare, lämpligen i samband med kommunens översiktsplanering. För J_1 -, J_2 - respektive J_3 -områdena kan, utifrån nuvarande markanvändning och den verksamhet som planen medger för respektive område, följande skyddsavstånd vara relevanta:

- J_1 -området – ca 1 000 m räknat från områdets gräns
- J_2 -området – ca 500 m räknat från områdets gräns. I de delar av området där skyddsplanering anges eller där ostkustbanan går räknas 500 m i stället därifrån.
- J_3 -området – ca 300 m räknat från områdets gräns.

TEKNISK FÖRSÖRJNING

Vatten

Industrianläggningarna vid Skutskärs Bruk försörjs med vatten via tunnel från Bodaån. Vattnet används i huvudsak som matarvatten i pannorna samt för spädning och tvättning i massaprocessen. En stor del av vattnet ingår i ett slutet system för återanvändning.

Dricksvatten kommer från eget vattenverk. Vid driftstörningar kan vatten kopplas in från kommunens vattennät.

Avlopp

Under 1997 och 1998 har befintligt avloppssystem vid Skutskärs Bruk genomgått en större upprustning. Detta har inneburit separering av rena vatten från spill samt installation av blandningskammare på det samlade processavloppsvattnet.

En utbyggnad pågår av reningsanläggningen från samtliga processvattenavlopp. En anläggning för extern rening är under uppförande längst ut på Fyrudden. Eventuellt kommer detta reningsverk att i framtiden även ta hand om kommunens sanitära avloppsvatten.

Sanitära avlopp och dricksvatten för bebyggelsen i Herrgårdsparken, Norlida Trä och SKIAB är via egna ledningar anslutna till kommunens va-nät. Vid en utbyggnad på Fyrudden kommer kommunalt dricksvatten och sanitära avlopp även att dras dit från befintliga anslutningspunkter.

u-områden

Reservat (u-områden) har markerats för fd flottningsrännan samt de kommunala ledningar som berör industrimarken inom planområdet.

Värme

Värme till processen vid Skutskärs Bruk alstras i sodapannor och en barkeldad ångpanna inom fabriksområdet. Bränsle utgörs i huvudsak av bark och lut från massatillverkningen. Vid normaldrift bildas överskottsvärme som inte behövs för industriprocessen. Överskottsvärmen tillförs kommunens fjärrvärmenät.

El

Skutskärs Bruk har sin elförsörjning från en fördelningsstation söder om väg 76. Ca 70 % av elförbrukningen motsvaras dock av mottrycksgenererad el som matas ut på riksnätet. Andelen egenproducerad el förväntas öka i framtiden.

ADMINISTRATIVA FRÅGOR

Ändrar lovplikt enligt PBL

Det torde för omgivningen sakna större betydelse hur mindre byggnader eller anläggningar utformas i detalj inom Skutskärs Bruks industriområde. Inom J₁- och J₂-området ges därför befrielse från skyldigheten att söka bygglov, rivningslov respektive marklov men med följande undantag:

- Bygglov krävs för nybyggnader och tillbyggnader större än 200 m² BTA
- Bygglov krävs för ändringar av byggnaders exteriör för byggnader större än 200 m² BTA
- Lovplikten behålls i sin helhet för byggnader av kulturhistoriskt värde inom J₂-området (sågverksporten, q)

J₃-området berörs inte av ändrad lovplikt enligt PBL.

Förhöjd bygglovplikt har införts för vissa åtgärder på bebyggelsen i Herrgårdsparken och för gamla sågverksporten. Den förhöjda lovplikten avser omfärgning av en- och tvåbostadshus inklusive tillhörande komplementbyggnader.

Krav på tillstånd enligt annan lagstiftning än PBL påverkas inte av att lovbefrielse införs. Detta gäller särskilt lagen om brandfarliga och explosiva varor, civilförsvarslagen och miljöbalken.

Byggnad eller annan anläggning ska alltid godkännas av brandmyndigheten. Byggherren är skyldig att tillse att arbets- tagarorganisation, skyddsombud etc får tillfälle att yttra sig innan byggnadsarbete påbörjas.

Enligt PBL 9 kap är byggherren skyldig att göra bygganmälan. Denna skyldighet kvarstår även om lovbefrielse införs i detaljplanen. Krav på bygganmälan gäller för flertalet av de lovbeFriade åtgärderna i denna detaljplan.

Genomförandetid

Genomförandetiden slutar 15 år från det planen vunnit laga kraft.

**MEDVERKANDE
TJÄNSTEMÄN**

Planförfattare är arkitekt Sven Lindberg, FFNS Arkitekter i Falun. Bygg- och miljöchef Heléne Geimar är projektansvarig från Älvkarleby kommun. Projektsamordnare från Skutskärs Bruk har varit Håkan Ericsson fram till samråd och därefter Ulf Hedlund.

FFNS Arkitekter i Falun

Sven Lindberg
Arkitekt SAR

ANTAGANDEHANDLING

GENOMFÖRANDEBESKRIVNING

2000-03-15

Detaljplan för
MEDORA 152:1 M FL
Industriområde för Skutskärs Bruk

Älvkarleby kommun, Uppsala län

ALLMÄNT

Genomförandebeskrivningen behandlar de åtgärder som vidtas efter antagandet av detaljplan för att förverkliga planens innehåll.

HANDLINGAR

- Plankarta med bestämmelser (kartblad 1, 2, 3 och 4)
- Planbeskrivning
- Genomförandebeskrivning (*denna handling*)
- Illustrationsskiss
- Samrådsredogörelse
- Fastighetsförteckning

- Planprogram med Miljökonsekvensbeskrivning, dat juni 1995, rev 1996-04-03
- Riskanalys för planarbete, dat 1997-10-10, rev 1997-10-13
- Miljökonsekvensbeskrivning (MKB), dat december 1997, rev 2000-03-15

SAMMANFATTNING

Detaljplanen syftar till att klarlägga användningen av mark och vatten inom Stora Enso Pulp ABs anläggning vid Skutskärs Bruk samt industrins närmaste omgivningar. Planförslaget reglerar lovplikten enligt PBL inom industriområdet. Stora Enso Pulp AB Skutskärs Bruk benämns i fortsättningen i denna handling Skutskärs Bruk.

ORGANISATORISKA FRÅGOR

Detaljplanens tidplan	Preliminär tidplan: Samråd februari/mars 1998 Utställning mars/april 2000 Antagande september 2000 Laga kraft oktober 2000
Tidplan för genomförande m m	Genomförandetiden slutar 15 år efter det planen vunnit laga kraft. Någon etappindelning anses inte nödvändig, detaljplanens genomförande med bl a byggnation, utfyllnader och anläggande av industrispår kommer att ske successivt under genomförandetiden. När genomförandetiden gått ut har fastighetsägarna inte längre någon garanterad rätt att erhålla bygglov, rivningslov eller marklov och inte heller garanterad rätt, att nyttja möjligheten till lovbeFrielse enligt denna plan.
Ansvarsfördelning allmän platsmark	Kommunen är huvudman för allmän platsmark inom planområdet. Det innefattar ny del av Harnäsgatan fram till anslutningen mot Harnäs Bruk. Vägen är allmän väg och Vägverket svarar därför för underhåll av vägen
Ansvarsfördelning kvartersmark	Skutskärs Bruk ansvarar för byggande, anläggningsarbeten och skötsel inom den del av industriområdet (J₁ och J₂) där de har sin verksamhet samt naturmarken (N₁) inom planområdet. Så länge Skutskärs Bruk är ägare till fd huvudkontoret, gamla skolan i Harnäs samt bebyggelsen i Herrgårdsparken gäller samma sak även för denna mark. Skutskärs Bruk kommer i framtiden troligtvis att bedriva verksamhet på mark som SKIAB idag utnyttjar. Skutskärs Bruk blir då ansvarig även för dessa delar. SKIAB och Norlida Trä ansvarar för byggande och anläggningar inom den mark som respektive bolag nyttjar för sin verksamhet. Fd sågverkskontoret ägs av SKIAB. Respektive exploatör svarar för eventuella kostnader för nödvändiga flyttningar av ledningar, kablar, nätstationer etc

som orsakas av byggnads- och anläggningsarbeten inom de områden exploatören har sin verksamhet.

Skutskärs Bruk svarar för kostnader för underhåll och skötsel av den del av Harnäsgatan som utgör tillfart till fd huvudkontoret "Kuben" och gamla skolan i Harnäs (z-område). Om verksamheterna styckas av och egna fastigheter bildas kommer kostnaderna i stället att fördelas på respektive fastighetsägare utifrån den nytta de har av vägen (d v s den inrättas som gemensamhetsanläggning).

Anläggning och underhåll av eventuell ny industriväg och spår inom industriområdet till SKIAB, Norlida Trä och Fyrudden bekostas av de fastighetsägare som har nytta av väg och spår. Den bör då inrättas som gemensamhetsanläggning för de berörda fastigheterna.

Till dess den allmänna trafiken på ostkustbanan läggs ner genom planområdet ansvarar Banverket för spår och spår-område. Spår och spårområde avses sedan övertas av Skutskärs Bruk. Den nya ostkustbanan förbi Skutskär beräknas preliminärt vara färdig 2005.

För underhåll och skötsel av allmän gång- och cykelväg invid rv 76 och som berör kvartersmark (x-områden) svarar Vägverket.

Den obebyggda marken mellan rv 76 och järnvägen i Harnäs samt vid Herrgårdsparken har betecknats N₁, naturområde inom kvartersmark, skyddszon kring industri. Beteckningen N₁ (kvartersmark) har valts för att undvika att detaljplanen innehåller flera huvudmän för allmän platsmark.

FASTIGHETSRÄTTSLIGA FRÅGOR

Markförvärv och fastighetsbildning

Skutskärs Bruk är markägare inom större delen av planområdet. Även ostkustbanans spårområde bör på sikt läggas till industrifastigheten. Fastigheten 152:2 ägs av SKIAB. Stora Enso Pulp AB är huvudägare i SKIAB och Skutskärs Bruk har därför i viss mån kontroll även över den fastigheten. Fastigheten 168:118 ägs av Norlida Trä som inte har några ägarkopplingar till Skutskärs Bruk.

Fastigheter och fastighetsägare m m som berörs av detaljplanen framgår av till planen bifogad fastighetsförteckning.

Genomförandet av detaljplanen ger möjlighet till ett flertal fastighetsbildningsåtgärder:

- Marken vid Skutskärs Bruks tillfart från Hamnvägen samt ett mindre markområde sydväst om fd sågverksporten ingår i industriområdet men ägs av kommunen. Marken bör tillföras Skutskärs Bruks industrifastighet.
- Fd huvudkontoret och gamla skolan i Harnäs kan om så är önskvärt avstyckas och bilda egna fastigheter för kontorsändamål.
- Fd sågverkskontoret vid Hamnvägen kan styckas av och bilda egen fastighet för kontorsändamål.
- Tomter för bostäder/kontor i Herrgårdsparken kan avstyckas och bilda egna fastigheter.
- Gatumark vid Harnäs kan förvärfvas av kommunen. Förutom Skutskärs Bruks mark berör lokalgatan till en mindre del även fastigheten Harnäs 11:325 som ägs av Daniezo Fastighets AB.
- En mindre del av fastigheten Harnäs 11:325 (ägare Daniezo Fastighets AB) ligger inom N₁-området. Invid järnvägs korsningen i Harnäs kan marken behöva nyttjas för breddning av tillfarten till port 3 och närmast Hamnsgatan berör befintlig industritillfart fastigheten. Skutskärs Bruk bör på sikt förvärva dessa delar.
- De delar av SKIABs fastighet som ligger inom J₂-området kan tillföras Skutskärs Bruks fastighet.
- Mark ägd av SKIAB och Skutskärs Bruk inom J₃-området kan tillföras Norlida Trä så att företaget får hela sin verksamhet på den egna fastigheten. Den nya fastigheten bör följa gränsen för J₃-området.
- Delar av industriområdet kan eventuellt komma att styckas av i flera industrifastigheter med olika ägare.

Servitut m m

Vid avstyckning av bostads-/kontorstomter i Herrgårdsparken måste tillfarter ordnas över angränsande fastighet. Detta kan lösas genom officialservitut vid avstyckning eller som gemensamhetsanläggning om någon väg blir gemensam för flera fastigheter.

Nyttjanderätten för x-området (gcm-väg längs rv 76) avses säkerställas genom avtal eller vägrätt. Nyttjanderätten för y₁-området (industritillfart över naturområde till bl a port 3) avses lösas genom servitutsavtal om det i framtiden blir olika ägare till naturområdena och industriverksamheten. Nyttjanderätten för y₂-området (industriväg/industrispår till Fyrudden) och z-området (tillfart till bl a fd huvudkontoret) avses regleras genom att gemensamhetsanläggningar bildas kopplade till berörda fastigheter.

Nya ledningsrätter kan behövas för vatten- och avloppsledningar till Herrgårdsparken och Fyrudden.

**EKONOMISKA
FRÅGOR**

Upprättande av detaljplan bekostas av Skutskärs Bruk. Älvkarleby kommun bekostar samråd och utställning.

**MEDVERKANDE
TJÄNSTEMÄN**

Planförfattare är arkitekt Sven Lindberg, FFNS Arkitekter i Falun. Bygg- och miljöchef Heléne Geimar är projektansvarig från Älvkarleby kommun. Projektsamordnare från Skutskärs Bruk har varit Håkan Ericsson fram till samråd och därefter Ulf Hedlund.

FFNS Arkitekter i Falun

Sven Lindberg
Ark SAR

ANTAGANDEHANDLING

2000-03-15

Tillägg till Miljökonsekvensbeskrivning

Miljökonsekvensbedömningen enligt denna MKB är gjord utifrån SAMRÅDSHANDLINGEN av planförslaget. På det nya försättsbladet till MKBn har anläggningens namn bytts från Stora Skutskär till det nu gällande, Skutskärs Bruk. VBB arkitekter, som upprättat MKBn, har bytt namn till FFNS Arkitekter och försättsbladet har justerats även beträffande detta. MKBn har i övrigt inte justerats efter samrådet.

Vissa justeringar och kompletteringar av de övriga planhandlingarna har gjorts efter samrådet. Av planbeskrivningen framgår att Skutskärs Bruk, mot bakgrund av miljöbalken, arbetar med en plan över hur förorenade massor ska hanteras. Det framgår också att de kvicksilverförorenade fibersedimenten från hamnbassängen kommer att läggas upp i Östra Viken där den nya markytan senare ska kunna användas som lagringsyta.

MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING (MKB)

tillhörande

Detaljplan för

MEDORA 152:1 M FL

Industriområde för Skutskärs Bruk

Älvkarleby kommun, Uppsala län

December 1997, reviderad 2000-03-15

FFNS Arkitekter, Falun

Sven Lindberg

MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING (MKB)

tillhörande

Detaljplan för

MEDORA 152:1 M FL,

INDUSTRIOMRÅDE STORA SKUTSKÅR

samt

UPPHÄVANDE AV DEL AV DETALJPLAN FÖR

SKUTSKÅRSVERKENS INDUSTRIOMRÅDE - DELPLAN 8

Älvkarleby kommun

Uppsala län

December 1997

VBB arkitekter, Falun

Sven Lindberg

INNEHÅLL

PLANHANDLINGAR	Sid 2
INLEDNING	2
- förutsättningar	2
- syfte	4
- organisation	4
NUVARANDE VERKSAMHET VID STORA SKUTSKÅR OCH KÄNDA VERKSAMHETS- FÖRÄNDRINGAR	5
MILJÖKONSEKVENSER	11
- J ₁ och J ₂ -områden	11
- J ₃ -område	15
SKYDDSAVSTÅND	15
Referenspunkter, industribuller	bilaga 1
Närhet till bostäder	bilaga 2
Skyddsavstånd	bilaga 3 och 4

PLANHANDLINGAR

- Plankarta med bestämmelser (kartblad 1, 2, 3 och 4)
- Planbeskrivning
- Genomförandebeskrivning
- Illustrationsskiss
- Planprogram med Miljökonsekvensbeskrivning
- Riskanalys
- Miljökonsekvensbeskrivning (denna handling)
- Fastighetsförteckning

INLEDNING

FÖRUTSÄTTNINGAR

Planområdet

Detaljplanen som nu upprättas syftar till att klarlägga användningen mark och vatten inom Stora Skutskärs industriområde och närliggande områden. Planområdet omfattar huvudsakligen etablerad industrimark kring hamnen i Skutskär. Häri ingår Stora Skutskärs industriområde, fd oljehamnen, hamnbassängen, mark och hamn vid Fyrudden samt SKIAB och Norlida Trä vid Hamnvägen. Utanför industrimarken omfattar planområdet naturmark och parkering mellan jämvägen och riksvägen, fritidslokal och kontor vid Harnäsgatan, naturmark vid Harnäs samt naturmark och bebyggelse vid fd Herrgården. Planområdet innefattar även de delar av Gävlebukten som ligger inom Stora Skutskärs fastighet.

Planprogram med MKB

Ett planprogram med miljökonsekvensbeskrivning togs fram inför planarbetet. Program och MKB godkändes av Bygg- och miljönämnden 1996-04-24. Under 1996/97 har planprogrammet kompletterats med en riskanalys kring hantering av farliga ämnen inom Stora Skutskärs fabriksområde. Riskanalysen föreslås godkännas vid Bygg- och miljönämndens sammanträde 1998-01-20.

SKIAB och Norlida Trä ligger utanför Stora Skutskärs verksamhet och ingick från början inte i planområdet. SKIAB och Norlida Trä har därför endast behandlats översiktligt i planprogrammet med den tillhörande MKBn.

Översiktsplan

Industriområdet Stora Skutskär inklusive Fyrudden har behandlats i kommunens översiktsplan. Översiktsplanen redovisar skyddszoner kring industrin där ny-, om- och tillbyggnad ska begränsas. Inom 1 000 m från klor- och

svaveldioxidhanteringen på industriområdet ska ny bostadsbebyggelse inte medges. Inom 500 meter ska ny-, om- och tillbyggnad inte medges.

Delar av fd sågverksområdet (SKIAB och Norlida Trä) har i översiktsplanen bedömts som lämpligt för småindustri med verksamhet som inte innebär sanitär olägenhet för befintlig angränsande bostadsbebyggelse. Detaljplan för detta område ska behandla tillfart, bullerskydd, ny hamnväg och nytt industrispår.

Herrgårdsområdet och Hamäs bruk har i översiktsplanen redovisats som områden av intresse för kulturminnesvården.

Detaljplaner

För stora delar av det nu aktuella planområdet gäller detaljplan 219, Skutskärsverkens industriområde - delplan 8, lagakraftvunnen 1990-12-05. Planen omfattar Stora Skutskärs industriområde samt bl a bostäder vid Harnäsvägen.

Herrgårdsparken, SKIAB och Norlida Trä, gamla sågverksområdet vid Fyrudden samt den mark som tidigare låg i Gävleborgs län nordost om Harnäs är tidigare inte planlagd. Angränsande område söder om väg 76 är heller inte planlagt.

Omgivande bebyggelse

De centrala delarna av Skutskärs samhälle ligger ca 2,5 km sydost om fabriken. I närheten av industrin finns egnahemsbebyggelse och ett mindre antal flerfamiljshus. Närmare gränsen för industriområdet än 500 m finns bostadshus i Harnäs (både i Uppsala län och i Gävleborgs län), Stenvreten, Medora, Berget, Haga samt i Herrgårdsparken. Mellan 500 m och 1 000 m ligger delar av Lindsång och Fleräng, Kyrkbyn, Jungfruholmen med Jungfruholmens skola, Trekanten, Fyrtomet samt några bostadshus vid Folkets hus. I Gävleborgs län ligger Östervik och delar av Ytter-Harnäs mellan 500 m och 1 000 m från industriområdet.

Miljöprövning av verksamheten

Industriverksamheten som bedrivs av Stora Skutskär prövas av koncessionsnämnden för miljöskydd. Länsstyrelsens naturvårdsenhet är tillsynsmyndighet för verksamheten.

Verksamheten inom SKIABs område är idag inte av sådan art att den behöver prövas eller anmälas enligt miljöskyddslagen. Större delen av SKIABs fastighet avses i framtiden att användas för Stora Skutskärs expansion. Verksamheten kommer då att prövas av koncessionsnämnden för miljöskydd.

Verksamheten vid Norlida Trä miljöprövas av länsstyrelsen. Bygg- och miljönämnden vid kommunen är tillsynsmyndighet.

SYFTE

I föreliggande miljökonsekvensbeskrivning har bedömningar gjorts av den miljöpåverkan utbyggnader och etableringar ger enligt den nya detaljplanen jämfört med nuvarande förhållanden. MKBn utgör en utveckling av den MKB som tillhör planprogrammet och har anpassats till det nu aktuella planförslaget, bl a ingår SKIAB och Norlida Trä i planområdet. Även riskanalysen kring hanteringen av farliga ämnen ingår som underlag för denna MKB.

Miljökonsekvenserna beskrivs för de förändringar ur miljösynpunkt som detaljplanen som sådan möjliggör eller ger upphov till, alltså inte förändringar av själva verksamheten. Verksamheten inom industriområdet prövas i särskild ordning med stöd av miljöskyddslagen. Det betyder att så snart någon miljöfarlig verksamhet ska etableras eller ändras ska verksamheten prövas eller anmälas ur miljösynpunkt.

ORGANISATION

Denna miljökonsekvensbeskrivning är upprättad av VBB arkitekter i Falun genom arkitekt Sven Lindberg. Uppdragsgivare är Stora Skutskär. Planingenjör Helené Johansson är projektansvarig från Älvkarleby kommun. Projektsamordnare från Stora Skutskär är Håkan Ericsson. Samråd har skett med företagets miljöansvarige Nils Ivarsson.

NUVARANDE VERKSAMHET VID STORA SKUTSKÄR OCH KÄNDA VERKSAMHETSFÖRÄNDRINGAR

Gällande koncessioner

Industriverksamheten vid Stora Skutskär är en s k A-verksamhet som prövas enligt miljöskyddslagen av koncessionsnämnden för miljöskydd. Verksamheten prövas i princip vart tionde år och kommer att omprövas under 1998. Tillsynen sker från länsstyrelsens naturvårdsenhet.

Gällande tillstånd enligt miljöskyddslagen för massaproduktionen gavs 1974-04-01. Beslutet har därefter reviderats flera gånger, bl a 1987-04-03 då den senaste totala omprövningen gjordes av verksamheten. Beslutet behandlar bl a:

Tillåten produktion max 500 000 ton massa per år

Utsläpp till vatten

- Organiskt bunden klor (AOX) 0,6 kg per ton massa
- Kemisk syreförbrukning (COD) max 50 ton per dygn
- Suspenderande ämnen SUSP₁₀ max 5 ton per dygn

Utsläpp till luft

- Stoft från mesabrännerier max 250 mg per m³ norm torra gaser
- Stoft från oljepannor max 1,5 g/kg olja
- Stoft från barkpannan max 250 mg per m³ norm torra gaser, dock max 30 kg per timme.
- Stoft från sodapanna 6 max 250 mg per m³ norm torra gaser
- Stoft från sodapanna 7 max 250 mg per m³ norm torra gaser

Bullervillkoren har gällt sedan den ursprungliga prövningen 1974-04-01

- Buller vid intilliggande bostäder, ekvivalentnivåer utomhus max 60 dBA dagtid, max 55 dBA kvällar, 50 dBA nattetid.
Om hörbara toner finns ska värdena sänkas med 5 dBA.
Momentanvärdena nattetid får högst uppgå till 65 dBA.

För en mer detaljerad beskrivning av miljöpåverkan och utsläppsnivåer hänvisas till gällande koncessionshandlingar.

Förändringar i industriprocessen

För att industrin ska utvecklas kontinuerligt och för att uppfylla kraven i koncessionsvillkoren har olika förändringar i verksamheten planerats eller diskuterats. Under 1995 gjordes därför en ny strukturplan för fabriken. Strukturplanen innebär dels en ökning av massaproduktionen från gällande tillstånd på 500 kton/år till 550 kton/år och dels förändringar av industriprocessen. Koncession för en ökning av massaproduktionen upp till 600 kton/år har sökts under 1997. Produktionsökningen och förändringarna av processen bedöms i huvudsak rymmas inom befintliga byggnader.

Visuell miljö

Nuläge

Fabriken och tillhörande upplag dominerar utsikten från bostäderna, järnvägen och riksvägen i norra delen av Skutskär och skärmar av stora delar av bebyggelsen från utsikt mot havet.

Förändring

Sedan hösten 1997 lagras flis i silos. Höjd inklusive transportörer är ca 35 meter. Eventuellt kommer ytterligare silos att uppföras vilket innebär att utomhuslagringen av flis minskar.

Nya upplag av ved kan komma att förläggas på den igenfyllda södra viken. Upplagen blir synliga från Hamnvägen och kommer delvis att skymma utsikten över hamnbassängen från detta håll.

Industribuller

Nuläge

Under 1995 gjordes beräkningar av bullernivåerna i sex referenspunkter vid de närmast belägna bostadshusen runt industriområdet. De beräknade värdena låg 1-8 dBA över tillåtna värden i samtliga punkter.

Buller från verksamheten uppstår vid en rad olika källor. I bullerutredningen har alla de bullerkällor undersökts vilkas ljudbidrag till omgivningen inte är försumbara. Totalt bedömdes 123 bullerkällor bidra med buller till omgivningen. För att de maximalt tillåtna bullernivåerna ska kunna hållas föreslås åtgärder på 10-11 bullerkällor. Stora Skutskär kommer att utföra de föreslagna åtgärderna före utgången av 1997. (*Referenspunkter, se bilaga 1.*)

Förändring

Nya verksamheter inom de delar av industriområdet som idag endast utnyttjas för upplag, skrothantering m m innebär att nya bullerkällor kommer närmare befintliga bostäder i bl a Harnäs. För att det totala bullerbidraget till omgivningen ska uppfylla de villkor koncessionsnämnden ställer måste bullerkällorna dämpas.

TrafikmiljöNuläge

Väg 76 vid Skutskärsverken trafikeras av ca 7 600 fordon per årsmedeldygn. Andelen tunga fordon är ca 14 %, en hög andel jämfört med vanligare ca 8 %. Delar av trafiken har sitt mål vid Stora Skutskär.

Transporterna på lastbil av ved och flis in till industrin passerar genom virkesmätningen i södra delen av industriområdet (port 4). Transporterna pågår i huvudsak mellan 06 och 22 och omfattar ca 90 bilar/dygn. Transporterna på tråttåg, fem tåg per dygn med 21 vagnar pågår dygnet runt.

Transporter av pappersmassa ut från industriområdet går till stor del på lastbil genom port 3. Massatransporterna pågår i två skift vardagar mellan 06 och 22. Ca 60 bilar per dygn går till hamn i Granudden i Gävle. Ca 20 bilar per dygn går till pappersbruken i Fors och i Grycksbo.

Dessutom lossas importerad massaved vid Fyrudden och transporteras med lastbil till fabriken.

Övriga transporter på bil (kemikalier m m) omfattar ca 15 bilar per dygn.

Järnvägen genom Skutskär trafikeras av godståg och persontåg. Bostäder i Harnäs påverkas idag av bullerstörningar från järnvägen.

Till Fyrudden finns ett industrispår i dåligt skick. Spåret går i vissa delar mycket nära bostadshus.

Förändring

Transporterna av massa på lastbil till Granudden påverkas dels av planerad ökad massaproduktion vid Stora Skutskär dels av intern utlastning per järnväg direkt från Stora Skutskär.

Banverket kommer att rusta ostkustbanan, bl a förbi Skutskär. Den genomgående järnvägstrafiken kommer då att flyttas till en ny sträckning söder om Skutskärs samhälle. När Banverket lägger ner trafiken på sträckan förbi fabriken vill dock Stora Skutskär behålla spåret i denna del som industrijärnväg med ny anslutning mot fd oljehamnen.

Störningarna från järnvägen kommer att minska avsevärt om den genomgående tågtrafiken upphör.

Vid utökning av verksamheterna på Fyrudden ökar transporterna i motsvarande grad. Buller och andra störningar från trafiken behöver inte öka för bostadsbebyggelsen vid Gagnefvägen om den tunga trafiken från Fyrudden leds genom industriområdet. Även eventuella framtida transporter med järnväg flyttas in i industriområdet för att minska risker och störningar för boende längs nuvarande spåret.

Transport av farligt gods

Nuläge

Transport av farligt gods sker dels på jämväg (bl a SO₂) och dels på lastbil via Harnäsgatan och port 3. Riksväg 76 är rekommenderad väg för farligt gods.

Förändring

Inom 100 m från Harnäsgatans förändrade sträckning och nytt industrispår till fd oljehamnen ligger 6 bostadshus. 4 av husen ligger på parkmark och avses på sikt att rivas.

Luftmiljön

Naturvårdsverket har fastställt gränsvärden för luftkvalitet i tätorter. Dessa värden är i första hand avsedda att skydda befolkningen mot ohälsa.

I Stora Skutskärs koncessionsvillkor är tillämpliga gränsvärden för utsläpp av förorenande ämnen till luft inskrivna.

Nuläge

Utsläpp till luft av klor och klordioxid har de senaste åren legat lägre än en tiondel av det tillåtna. Detta beror på en kraftigt minskad användning av dessa blekmedel.

Även emissionen av svaveldioxid, svavelväte och stoft ligger på en nivå klart under den tillåtna. För utsläpp av kväveoxider har Stora Skutskär ingen fastställd nivå. De mäts dock kontinuerligt och bedöms ligga på en acceptabel nivå.

Damningen från flishanteringens kommer att minska eftersom flisen i framtiden kommer att lagras i silos.

Den nedlagda kloralkalifabriken har under 1996 sanerats och rivits. Rivningsmassorna har lagts i en deponi i enlighet med Länsstyrelsens tillstånd. Kvicksilverutsläppen både till luft och vatten har därmed i det närmaste helt upphört.

Förändring

En ny koncession för fortsatt och utökad produktion kommer att behandlas utifrån ansökan som lämnats in under 1997. I de nya koncessionsvillkoren förutses nya krav beträffande emissioner till luft. Stora Skutskär utarbetar för närvarande planer för att klara dessa krav.

Vattenmiljön

Nuläge

Avloppssystemet består av följande huvudavlopp:

- Renseriets avloppsvatten renas i sedimenteringsbassäng.
- Fiberrika avloppsvatten från kokerier m m renas i sedimenteringsbassäng.
- Blekeriernas processavloppsvatten leds via den s k skumsläkningsbassängen till hamnbassängen.
- Avloppsvatten från återvinningsanläggningarna samt renvatten från barr-sulfatkokerierna leds till hamnbassängen.
- Dagvatten leds till hamnbassängen i separata ledningar eller tillsammans med processavloppen.
- Sanitära avlopp är anslutna till kommunens avloppsvattennät.

Enligt ansökan om sanering av kloralkaliefabrik 1994-03-28 uppskattar bolaget emission av kvicksilver från sediment i hamnbassängen till 14-15 kg per år. Senare utredningar visar dock mindre mängd, ca 8 kg per år.

Förändring

Det nya blekeriet och planerade ombyggnader av befintliga blekerier kommer att minska utsläppen ytterligare. Blekning kommer till största delen att ske i slutna reaktorer under högt tryck och hög temperatur. Detta gör det möjligt att minska kemikalieanvändningen.

Omprovning av koncessionsvillkoren under 1998 leder till att externrening av avloppsvatten måste byggas.

Natur- och kulturmiljön

Nuläge

Naturmark finns vid Harnäs, mellan riksvägen och järnvägen och vid Herrgårdsparken.

Värdefulla miljöer och byggnader inom planområdet finns vid Harnäs (lämningar efter järnbruk och vattenkonst), Herrgårdsparken (nya "herrgården" och parken med byggnader) samt gamla sågverksporten och delar av fd ångsågen.

Förändring

De planerade förändringarna inom industriområdet bedöms inte leda till skador på natur- eller kulturmiljön. Den gamla ångsågsbyggnaden har bedömts att inte kunna sparas.

AvfallNuläge

Huvuddelen av barken från den barkade veden bränns i barkpanna. Städbark deponeras på barktipp två km väster om Skutskärs samhälle.

Överskott av mesa i våt form mellanlagras vid fd oljehamnen i en damm i hamnbassängen efter haverier. Mesadammen töms regelbundet och mesan deponeras på barktippen. Denna hantering av mesa i våt form har i stort sett upphört. Mesa som tas ut i torr form efter haverier mellanlagras i avvaktan på system för återföring och ombränning.

Nordväst om mellanlagret för mesa finns en mindre tipp för deponering av asbest.

Förslag till åtgärd

Företaget har ansökt hos vattendomstolen om sanering av hamnbassängen. Detta kan innebära att stora mängder förorenad cellulosafiber läggs som utfyllnader för markanläggningar i delar av hamnbassängen som vallas in. Projektet är kopplat till eventuell muddring och utbyggnad av kajer och andra anläggningar i vattnet.

Skadliga ämnenNuläge

Svavelsyra, metanol, svaveldioxid, klordioxid, peroxid och natronlut är exempel på kemikalier som används i massatillverkningen. Tillverkning och användning av klorgas vid fabriken har upphört.

Under 1996/97 har en säkerhets- och riskanalys utförts kring skador på 3:e person utanför fabriksområdet till följd av tänkbara större olyckor av typen brand, explosion eller utsläpp av skadliga ämnen. Resultat visar att okontrollerat utflöde av svaveldioxid (SO₂) utgör den största risken. Spridningsberäkningar har därför utförts för att uppskatta vilka koncentrationer som kan uppstå vid olika utsläppscenarier av SO₂. Riskanalysen indikerar att riskerna för skador på 3:e person utanför fabriksområdet kan reduceras till acceptabla nivåer genom de åtgärder Stora Skutskär vidtagit eller kommer att vidta i svaveldioxidhanteringen.

Förändring

Riskerna kring hantering av kemikalier har minskat genom övergång från klor till andra blekkemikalier såsom syrgas och väteperoxid.

MILJÖKONSEKVENSER

TUNG INDUSTRI (J₁)

TUNG INDUSTRI. EJ PROCESSDEL FÖR TILLVERKNING AV KEMISK MASSA (J₂)

Områdena för tung industri omfattar Stora Skutskärs verksamhetsområde öster och söder om stora hamnbassängen från Hamnvägen i öster till fd oljehamnen vid Harnäs. I området ingår också östra hamnbassängen, Fyrudden, delar av SKIABs mark samt möjligheter att fylla ut delar av stora hamnbassängen. Marken används eller har använts för industriverksamhet under lång tid. I gällande detaljplan från 1990 redovisas större delen av området som "industriområde" dvs mark avsedd för tung industri. De östra delarna av området och Fyrudden ligger på mark utanför gällande detaljplan.

Området med befintliga tyngre anläggningar (J₁)

Massatillverkningen är samlad till den mellersta delen av verksamhetsområdet och överensstämmer i stort med det område som i detaljplanen redovisar en tillåten bygghöjd på 100 m. Här finns bl a renserier, kokeri, sodahus och torkmaskinavdelning. Minsta avstånd från dessa befintliga industrianläggningar till bostadsbebyggelsen i Harnäs är ca 400 m, Stenvreten ca 500 m och Medora ca 300 m.

Inom delen med de tyngre industrianläggningarna finns även lagringstankarna för svaveldioxid där också tappning sker från tankvagn till lagertank. Från tappstället för SO₂ är avståndet till närmaste bostadshus i Harnäs ca 450 m, Stenvreten ca 550 m och Medora ca 650 m.

Marken närmast ostkustbanan används till förråd, verkstäder, brandstation, kontor m m. Dessa verksamheter bedöms vara måttligt störande.

Området vid fd oljehamnen (J₂)

Den västra delen av J₂-området, där tidigare bl a oljehamnen låg, utnyttjas idag mest för upplag eller utomhusverksamheter av tillfälligt slag. Den nya detaljplanen ger liksom nu gällande detaljplan möjligheter till bebyggelse inom större delen av området. Tillåten byggnadshöjd är dock högre än i gällande detaljplan och området för skyddsplantering har i vissa delar minskats.

Denna del av industriområdet utgör ett framtida utvecklingsområde för Stora Skutskär. I området har diskuterats etablering av såväl verksamheter som har direkt anknytning till massatillverkningen som nya kompletterande verksamheter. Ny spåranslutning mot nuvarande ostkustbanan kan bli aktuell när den reguljära tågtrafiken flyttas väster om Skutskärs samhälle. Marken närmast järnvägen har i detaljplanen reserverats för skyddsplantering. Här ska befintlig växtlighet bevaras eller nyplanteras. Järnvägsspår får

finnas inom området för skyddsplantering. Avståndet mellan byggrätten inom J₂-området och bostadsbebyggelsen vid Harnäsgatan och Norra Harnäsvägen är ca 180 m. Enstaka bostadshus ligger dock närmare J₂-områdets byggrätt. Det kortaste avståndet är ca 80 m. Avståndet till bebyggelsen i Östervik och Ytter-Harnäs är som minst ca 500 m.

Vid västra hamnpiren ges möjlighet att bygga vindkraftverk. Vindkraftverk får även anläggas i Gävlebukten intill hamnpiren. Avståndet därifrån till närmaste bostadshus i Hamäs är ca 700 m

Den östra delen (J₂)

Den östra delen av J-området används för vedmottagning från tåg och bilar samt för lagring av ved och flis. Flisen lagras för närvarande i öppna stackar. I framtiden avses lagringen ske i slutna silos.

På sikt planeras utfyllnad av den södra viken och den östra hamnbassängen. Vattendom har sökts för dessa åtgärder. Den mark som tillskapas genom utfyllnad av den södra viken planeras användas för omDispositionering av vedgården. De planerade åtgärderna för vedgården syftar till en mer rationell vedhantering med färre omlastningar och interna transporter. Detaljplanen redovisar ett nytt läge inne i industriområdet för industrispår och väg till Norlida Trä/Fyrudden. Marken närmast nuvarande ostkustbanan och invid Hamnvägen redovisas som skyddsplantering där växtlighet ska bevaras eller nyplanteras.

Avståndet mellan byggrätten inom J-området och bostadsbebyggelsen vid Gagnefvägen är som minst ca 100 m. Trafikytor och industrispår kan komma närmare. Avståndet till bebyggelsen i Berget och Haga är i de flesta fall mer än 200 m.

Fyrudden och östra hamnbassängen (J₂)

På norra sidan av östra hamnbassängen finns kajanläggningar som används för lossning av importerad ved. Veden lagras sedan på Fyrudden.

Östra hamnbassängen planeras att fyllas igen och ny kaj anläggas i östra delen av stora hamnbassängen. Fyrudden avses även i fortsättningen att användas för vedlager. Hanteringen kommer att göras rationellare och i framtiden troligen också bli mer omfattande. Inom området kan också någon form av trämekanisk verksamhet eventuellt komma att etableras. Inom de delar som ligger närmast Gävlebukten kan större vindkraftverk eventuellt komma att anläggas. Vindkraftverk får även anläggas i vattnet nära strandskoningen.

Bostadshusen i Herrgårdsparken (2 st) ligger på ett avstånd från Fyrudden av ca 400 m. Närmaste bostadshus i Haga ligger på ett avstånd av ca 500 m från östra hamnbassängen och ca 700 m till de delar av Fyrudden där vindkraftverk får anläggas.

Konsekvenser

Jämfört med nuvarande markanvändning och gällande detaljplan ger det nya detaljplaneförslaget i stort inga förändrade förutsättningar vad gäller miljöpåverkan från verksamheten inom J₁ och J₂-områdena. Tillståndsprövning med stöd av miljöskyddslagen avgör om verksamheter kan etableras eller förändras med hänsyn till verksamhetens art och närheten till känsliga områden. I miljöprövningen tas hänsyn till det i vissa fall relativt korta avståndet till bostäder.

Vid miljöprövningen kan således verksamheter som är störande pga buller, damning, utsläpp av föroreningar etc eller som av säkerhetsskäl behöver vissa skyddsavstånd åläggas sådana restriktioner att de inte kan etableras i delar av J-området. Befintlig bostadsbebyggelse på relativt kort avstånd från industrin begränsar därför Stora Skutskärs möjligheter att nyttja delar av industriområdet för viss typ av verksamhet. (*Närhet till bostäder, se bilaga 2.*)

Området med befintliga tyngre anläggningar

Den nya detaljplanen ger möjlighet att fylla ut och bebygga delar av hamnbassängen. Detta torde inte medföra några ytterligare störningar för boende i närheten av industrin.

Området med tillåten bygghöjd på 100 m har utökats till att gälla så gott som hela området för massatillverkning. Detta kan innebära flera höga byggnader som ytterligare kommer att dominera omgivningen.

I övrigt torde den nya detaljplanen inte förändra förutsättningarna för verksamheten inom området och prövning av densamma i koncessionsnämnden.

Området vid fd oljehamnen

Det område som får bebyggas har utökats marginellt dels åt väster och dels närmare järnvägen vid den befintliga järnvägsviadukten. För att klara uppställda miljökrav vid etablering av nya verksamheter i området kommer det relativt korta avståndet till befintliga bostäder att begränsa verksamhetens art och omfattning. Nuvarande banvall bör behållas som insynsskydd vid Harnäs även sedan allmänna trafiken på ostkustbanan lagts ner.

De möjligheter till bebyggelse av utfyllda områden i hamnbassängen som den nya detaljplanen ger torde inte ge ökade störningar för boende i närheten.

Eventuell etablering av vindkraftverk på västra hamnpiren bedöms inte medföra störningar för boende i närheten.

Störningarna från tågtrafiken minskar när allmänna trafiken på ostkustbanan läggs ner. Stora Skutskär kommer sedan troligtvis att nyttja spåret som industrispår. Trafiken på banan och det nya anslutningsspåret mot fd oljehamnen torde ge relativt måttliga störningar för de kringboende.

Flyttningen av Harnäsgatans anslutning till rv 76 ca 150 m västerut kan vid vissa tillfällen ge en mindre ökning av trafikbuller för ett par bostadshus i Stenvreten söder om rv 76. Infarten kommer nära några bostadshus i Harnäs. Dessa hus ligger i gällande detaljplan på parkmark och avses på sikt att rivas.

Den östra delen

Utfyllnad av södra viken och flyttning av vedhanteringen till det område som då blir tillgängligt kan innebära en viss ökning av bullernivåerna i främst Hagaområdet. Avståndet mellan vedlagret och närmaste bostäder i Haga och Berget är dock mer än 250 m.

Ett nytt industrispår/-väg inom J₂-området från Fyrudden innebär att framtida vedtransporter går inne i industriområdet och inte på Hamnvägen eller på spår nära befintliga bostadshus. Det befintliga industrispåret kommer att rivas när ett nytt industrispår byggs.

I gällande detaljplan finns en bullervall markerad längs Hamnvägen. Vallen bedöms inte ge särskilt stor bullerreduktion eftersom bullerkällorna i allmänhet finns på relativt stort avstånd från vallen. Någon bullervall har därför inte markerats i den nya detaljplanen.

Fyrudden och östra hamnbassängen

Avståndet till bostäder är relativt stort. Boende i närheten torde därför inte störas i nämnvärd grad av de verksamheter som kan komma att etableras på Fyrudden och den igenfyllda östra hamnbassängen.

INDUSTRI. VERKSAMHETEN FÅR INTE STÖRA OMGIVNINGEN MED BULLER ELLER UTSLÄPP (J₃)

J₃-området omfattar Skutskärs Hyvleris nuvarande verksamhetsområde vid Hamnvägen och närliggande markområden som idag tillhör SKIAB. Företaget tillverkar hyvlade trävaror från sågat eller grovhyvlat virke. En del av produkterna målas med vattenbaserad alkydfärg. Förutom hyvling bedrivs även tryckimpregnering av färdigt virke.

Länsstyrelsen gav 1996-02-23 nytt tillstånd enligt miljöskyddslagen som bl a innebär:

- Produktion max 25 000 m³ impregnerat virke
- Tryckimpregnerat virke ska förvaras under tak
- Buller vid intilliggande bostäder, ekvivalentnivåer utomhus, 50 dBA dag (7-18), 45 dBA kväll (18-22) och 40 dBA natt (22-07). Om bullret innehåller impulsljud eller hörbara toner ska angivna värden sänkas med 5 dBA
- Transporter till och från anläggningen ska ske på ett sätt som godkänts av Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Avståndet från J₃-området till bostadsbebyggelsen i Haga är ca 200 m. Enstaka bostadshus ligger närmare.

Konsekvenser

Planbestämmelsen för området anger att verksamheten inte får störa omgivningen. Förutsatt att kraven i länsstyrelsens tillståndsbeslut uppfylls torde omgivande bostadsbebyggelse inte störas av verksamheten inom J₃-området.

SKYDDSAVSTÅND

Ett skyddsavstånd mellan bostadsbebyggelse, skolor etc och industriverksamhet används dels för att skydda befolkningen i närheten av arbetsområdena från risker och störningar som t ex stoftutsläpp och processbuller och dels för att garantera industrins utvecklingsmöjligheter på sikt.

Boverkets råd "Bättre plats för arbete" anger riktvärden på skyddsavstånd vid nyetablering för olika typer av verksamhet. Följande riktvärden kan vara till ledning vid bedömning av skyddsavstånd kring industriområdet i Skutskär.

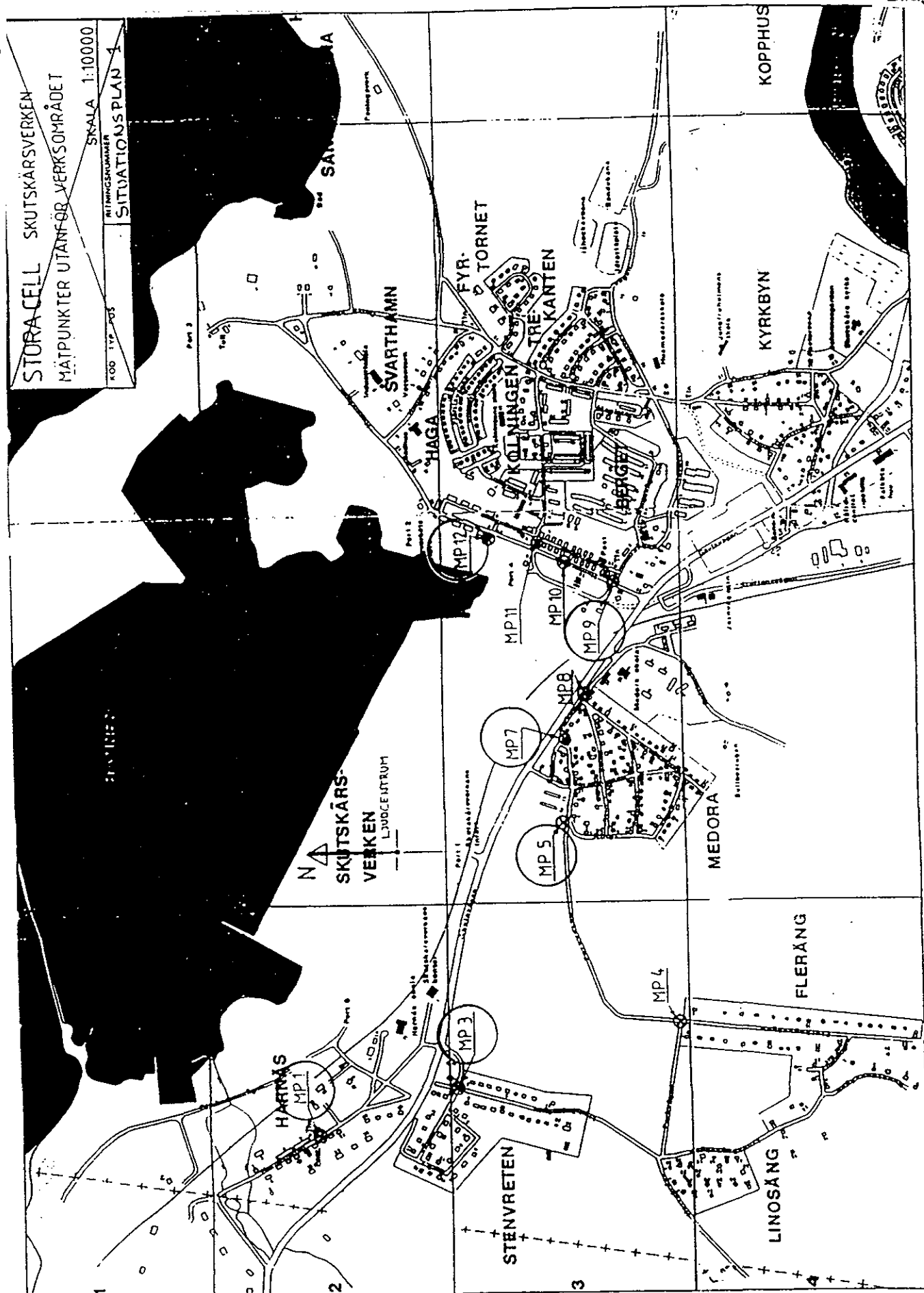
• Fabrik med tillverkning av kemisk massa	1 000 m
• Pappersbruk, boardfabrik, spånskivefabrik	500 m
• Sågverk, plywoodfabrik	400 m
• Impregneringsanläggning vid träbearbetningsindustri, ej kreosot	300 m
• Större vindkraftverk	700 m

När det är fråga om befintlig verksamhet och befintlig bostadsbebyggelse måste enligt "Bättre plats för arbete" skyddsavstånden anpassas till de lokala förhållandena. Tillämpningen av riktvärdena innebär i allmänhet att både arbetsplatsen och bostadsbebyggelsen i närheten på sikt kan finnas kvar med tolererbara störningar och risker.

I industriområdets närhet bör ett skyddsområde etableras inom vilket antalet boende inte bör öka och där verksamheter som skola, daghem, äldreboende, vårdhem etc inte bör tillkomma. Kommunen bör således vara restriktiv mot etablering av nya bostäder, skolor m m inom detta område. Avgränsning av skyddsområdet och omfattning av restriktioner bör studeras ytterligare, lämpligen i samband med kommunens översiktsplanering. För J₁-, J₂- respektive J₃-områdena kan, utifrån nuvarande markanvändning och den verksamhet som planen medger för respektive område, följande skyddsavstånd vara relevanta:

- J₁-området - ca 1 000 m räknat från områdets gräns.
- J₂-området - ca 500 m räknat från områdets gräns. I de delar av området där skyddsplantering anges eller där ostkustbanan går räknas 500 m i stället därifrån.
- J₃-området - ca 300 m räknat från områdets gräns.

De delar av Skutskär som påverkas av de ovan angivna skyddsavstånden och varifrån de bör räknas redovisas i *bilaga 3 och 4 - skyddsavstånd*.

MKB TILL DETALJPLAN FÖR
STORA SKUTSKÄR
REFERENSPUNKTER FÖR
BERÄKNING AV INDUSTRIBULLER

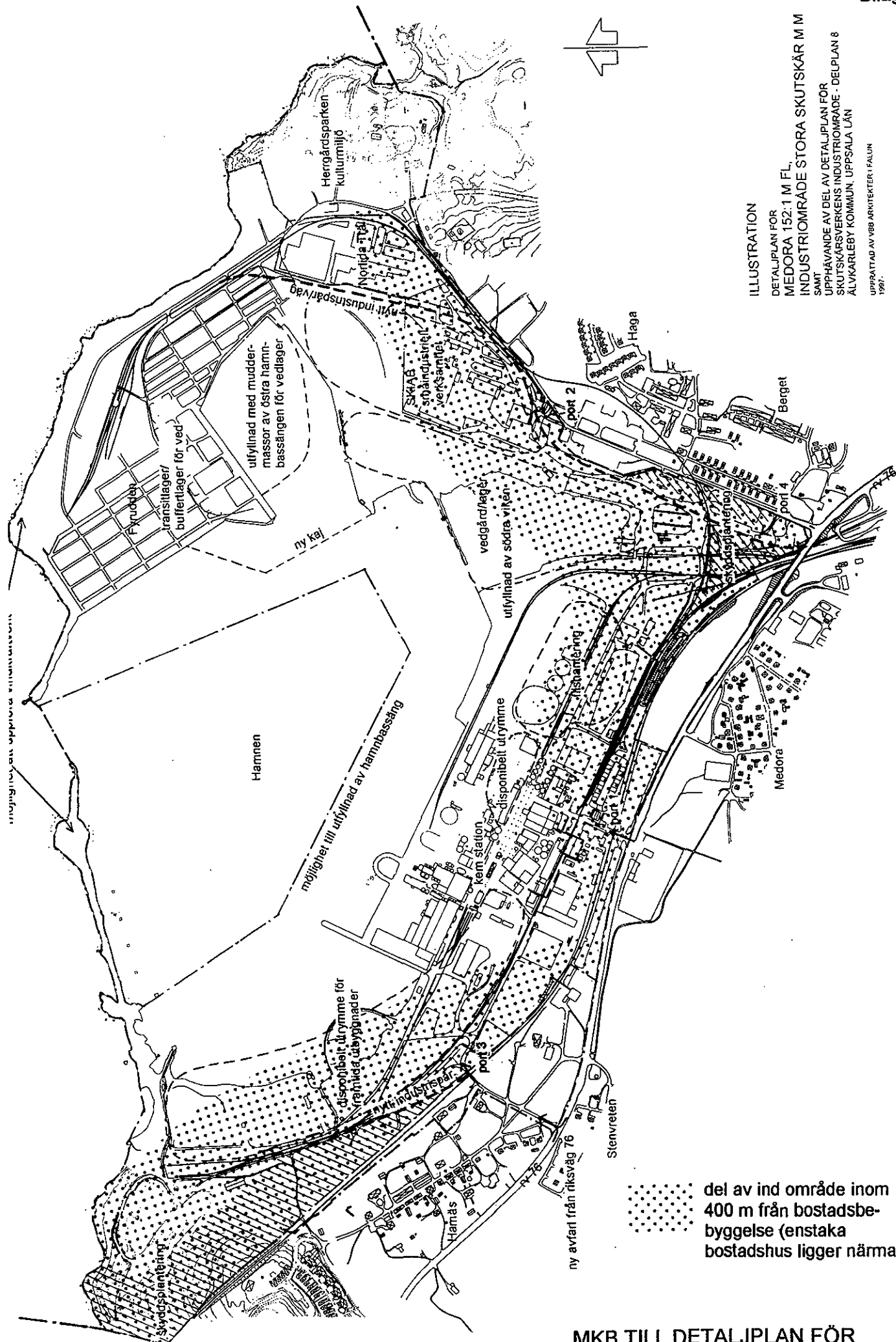

ILLUSTRATION

DE TALJPLAN FÖR
MEDORA 152:1 M FL.,
INDUSTRIOMRÅDE STORA SKUTSKÅR M M
SAMT
UPPHÅVANDE AV DEL AV DETALJPLAN FÖR
SKUTSKÅRSVERKEN I INDUSTRIOMRÅDE - DELPLAN 8
ÄLVKARLEBY KOMMUN, UPPSALA LÄN

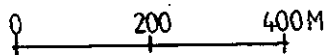
UPPRÄTTAD AV VSB ARKITEKTER I FALUN

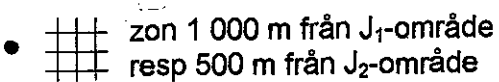
SVEN LINDBERG
ADW 540

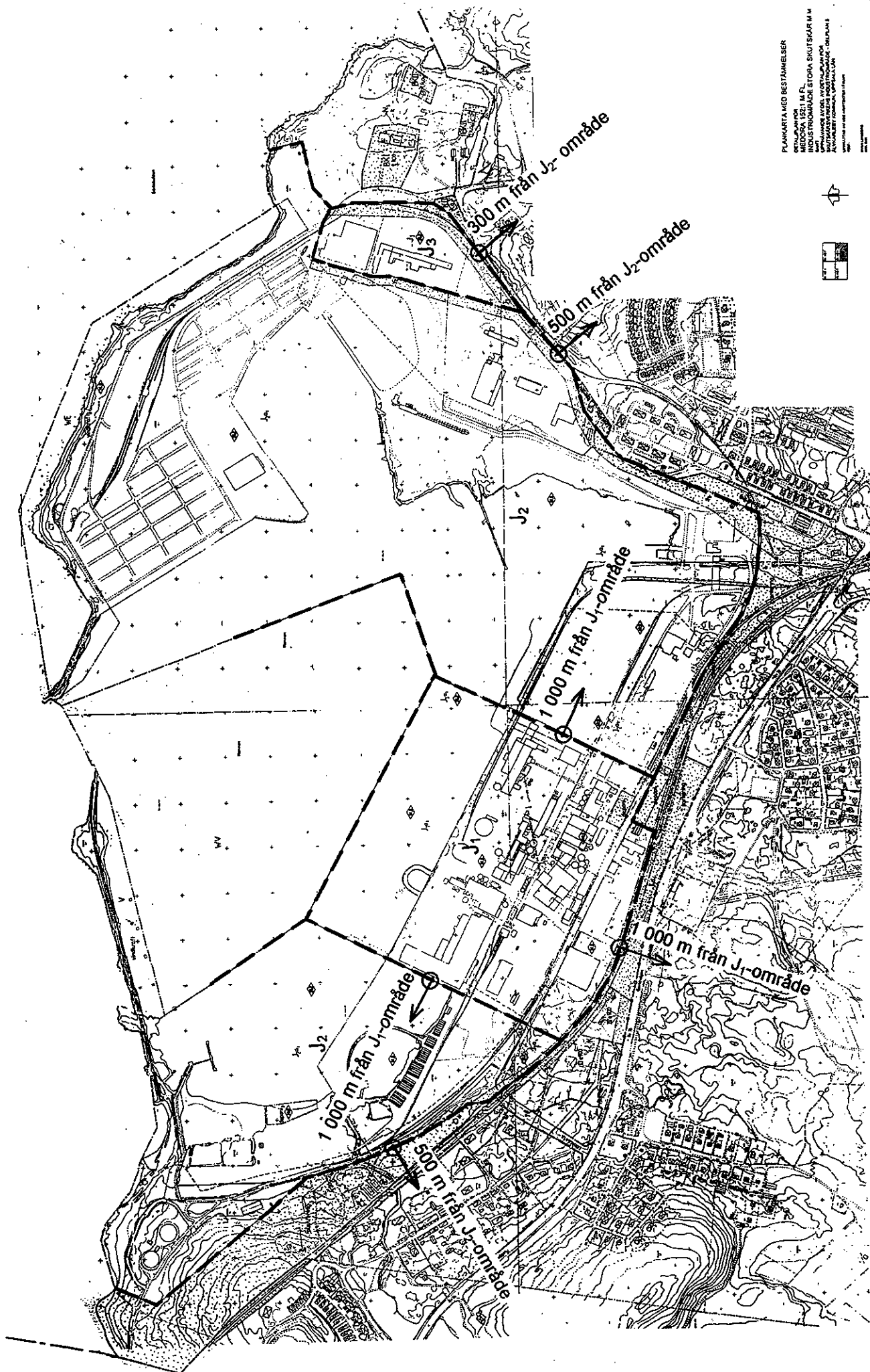

del av ind område inom
400 m från bostadsbe-
byggelse (enstaka
bostadshus ligger närmare)

**MKB TILL DETALJPLAN FÖR
STORA SKUTSKÄR
NÄRHET TILL BOSTÄDER**

MKB TILL DETALJPLAN FÖR
 STORA SKUTSKÄR
 SKYDDSAVSTÅND